

FEB 13 1948

#1153

LIAUDIES BALSAS

KANADOS LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS

PEOPLES VOICE, the only Lithuanian Weekly Newspaper in Canada, Published by the Lithuanian Press Assn., P. O. Sta. C, Box 1018, Toronto 3, Ont., Canada.

Authorized as second class mail, Post Office Department, Ottawa.

Nr. 853

PENKTADIENIS, VASARIO (FEBRUARY) 13, 1948, TORONTO, ONTARIO

M E T A I XVII

Sako Bus Ekonominis Krizis už 6 Mėnesių

OTTAWA. — Federaliai autoritetai sutinka su Eric McKay (CCF) pareiškimu, kad nauja ekonominė depresija prasidės už 6 mėnesių, jeigu Maršalo planas nepavyks.

Europoje, sako jis, prasidėtų eilė ekonominių įvykių, kurie būtų dideliais žingsniais linkui ekonominio chaoso.

Kanadoje, vyriausios industrijos pritrūktų rinkų, o užsieniniai kostumeriai neturėtų pinigų už Kanados prekes.

Tie patys autoritetai nurodo, kad Kanada būtų turėjusi depresiją už kelių mėnesių po karo, jeigu ne kreditai užsieniniams kostumeriams.

Iš to aišku, kad pergamyba Jungtinėse Valstijose ir Kanadoje pasirodys tikrai, jeigu šių šalių prekių pirkėjai Europoje negaus paskolų ar kredito. Taip pat aišku, kad Maršalo planas siekia tiek pat ir Amerikos biznio gelbėjimo, kiek ir Europos kraštų gelbėjimo nuo komunizmo.

Kanada turi eksportuoti daug prekių. 1947 metais eksportavo ir importavo už \$5,385,700,000 arba \$143,700,000 daugiau, negu 1944 metais. Pirm karo Kanados prekyba siekė \$1,581,000,000 vertės į metus.

Iš tos sumos Kanada eksportavo už \$2,811,800,000.

Hindustano premjeras Pandit Jawahar Lal Nehru, kurį politiniai piktadariai esą numatė nužudymui, kaip ir Gandį.

Kanados prekių importuotojai neturi užtektinai geleri, užmokėti už jas. Jie taip pat neturi ir maino prekių.

Pereitais metais Kanados deficitas prekyboje su Jungtinėmis Valstijomis siekė \$918,100,000.

Su Maršalo planu bėda ta, kad jis turi ir politinį siekį. Jis nori sustiprinti kapitalizmą. Už tai daug šalių atsisako dalyvauti. Jeigu paskolos ir kreditai būtų duodami be politinių priesagų, tai Amerikos ir Kanados prekybai užsienyje būtų daug lengviau.

NORI SUKELTI PARAMOS EUROPOS VAIKUČIAMS

TORONTO. — Canadian Appeal for Children pradeda kampaniją sukėlimui \$10,000,000 šelpimui vaikų Europoje. Kampanija tęsis ištisą mėnesį.

Nebus rinkėjų po namus. Norintieji aukoti, prašomi įteikti bile banko skyriui.

Šią paramą vaikučiams suorganizavo Jungtinės Tautos. Kanadoje šią kampaniją veda įvairios organizacijos. Kadangi šiemet metai bus

Jungtinėse Valstijose Pradeda Kristi Kainos

CHICAGO. — Valgomų daiktų ir mėsos krautuvės Jungtinėse Valstijose pradėjo mušti kainas ant mėsos, miltų, duonos, taukų ir kitų produktų. Vadovybę padavė kompanijinės krautuvės. Viena kompanija, turinti krautuves po visą šalį, nukirto 1 centą nuo kepalų duonos, 20 nuošimčių nuo taukų ir 10 nuošimčių nuo miltų.

Manoma, kad puls kainos ant visko.

Vieni teigia, kad kainos puola sąrišyje su pasireiškusiu krizių rinkoje, o kiti mano, kad pasėkos kompeticijos tarp didžiųjų kompanijų.

Dar nežinia, kaip šis kainų puolimas vystysis. Gal jis tiktai trumpalaikis. O gal ženklas artėjimo didesnių į-

Šis paveikslas buvo nutrauktas ne 1930 metais, o 1948 metais, vasario mėnesį. Tai dalis 500 bedarbių, kuriems Jis pažadėjo duoti po vieną vieną Toronto turčius duotą tikieta kiekvienam kasdieną iki kovo pabaigos.

Britanijos Darbininkai Protestuoja Prieš Attlee Planą Užšaldyti Algas

LONDON. — Attlee valdžia nusistatė užšaldyti algas, bet jos planas susitinka su darbininkų protestais.

Atstovai, atstovaujantys 500,000 darbininkų, griežtai atmetė premjero Attlee planą algoms užšaldyti. Vietoj to, jie išnešė reikalavimą, kad būtų įvesta vartojamųjų prekių kainų kontrolė.

Jeigu valdžia nepaisys darbininkų protesto ir įves algų užšaldymą, palikus nekontroliuojamas prekių kainas, veikiausiai įvyks nemažai streikų visoje šalyje. Nebent valdžia duotų garantiją darbininkams, kad nebus leidžiama kainoms kilti.

Algų užšaldymo klausimą dar diskusuos parlamentas.

Tuo tarpu 70,000 laivų statytojų ir inžinierijos darbininkų pareikalavo pakelti algas. Taipgi reikalauja algų pakėlimo ir 17,000 mokslinių darbininkų.

Stafford Cripps ir kiti valdžios nariai atvirai kalba apie dar sunkesnius laikus Britanijoje, jeigu Maršalo plano pagalba nebus paskubinta. Jie pranašauja apie krizį Europoje.

Arthur Horner, komunistas ir mainierių unijos sekretorius, pareiškė mainierių susirinkime East Kirkby miestelyje, kad Britanijos ekonominė situacija yra daug desperatiškesnė, negu kad buvo kada nors pirmiau.

Jis pastebėjo, kad Stafford Cripps nei kiek neper-

dėjo, kada jis ragino atkreipti atydą į pavojų.

Horneris ragino mainierius iškasti šiais metais 11,000,000 tonų anglies daugiau, kad būtų galima eksportuoti užsienin nors už \$200,000,000. Jis nurodė, kad anglies kasykloms reikia 70,000 naujų darbininkų.

Britai daug vilties deda ant Maršalo plano. Girdi, tas planas gali juos išgelbėti iš artėjančio ekonominio pavojaus.

Lietuvos Vyskupam Nepaprasta Galia

ROMA. — "Il Giornale Della Sera" skelbia, kad popiežius Pius XII suteikė nepaprastą bažnytinę galią Lietuvos, Lenkijos, Vengrijos ir Jugoslavijos katalikų prelatams.

Vyskupai ir kiti prelatai tose šalyse gali savystoviai daryti nuosprendžius, kuriuos matys esant reikalinga, kuomet susisiekiama su Vatikanu yra nelengvas.

Tų šalių katalikų bažnyčios viršūnės galės elgtis kaip jie matys jiems geriausia, nežiūrint, kad kitose šalyse tas nebus Vatikano leista.

Pasidairius Po Kanada

Valdžios paskyrimas parlamentarinio komiteto tyrimui pelnagrobių neranda visuomenėje didelės simpatijos.

Unijos ir kitos visuomeninės organizacijos beveik vienbalsiai sutinka, kad tas komitetas yra tikrai išsiskindinėjimas nuo reikalingų priemonių sulaukymui kainų kilimo.

David Croll, liberalas parlamento narys, pareiškė, kad sumažinimas taksų ant prekių, sugražinimas taksų ant viršelpnio, taipgi sugražinimas kainų kontrolės ir subsidijų yra vienintelis kelias pašalinimui vargo, netikrumo ir baimės, kurie vėl spaudžia kanadiečius.

CCF vadas Coldwell pareiškė, kad jau aišku, jog valdžia neketina daryti ką nors sekmingo sulaukymui pragyvenimo kilimo.

Ontarijos darbo santykių taryba davė gražų išėjimą samdytojams, kuomet smarkiai pakritikavo East Windoro ligoninės viršininkus už bandymą sulaukyti darbininkus nuo stojimo į uniją.

Taryba suteikė unijai teises be balsavimo.

Taryba pareiškė, kad ji netoleruos tokių samdytojų, kurie bauginimais užsiima ir tokiu būdu nori neprileisti savo samdinių prie unijos.

Ontarijos valdžia paskyrė Toronto miesto majorą Robertą Saunders Ontarijos Hydro-Electric Power Komisijos pirmininku.

Toronto miesto majoru veikiausiai bus išrinktas vienas iš kontrolierių, H. E. McCallum.

Būdamas miesto majoru, Saunders gaudavo \$11,500 į metus. Prie to, jis gaudavo \$1,000 kaip Consumers Gas Co. direktorius.

Kiek jis gaus naujose pareigose, kol kas nežinia, bet buvęs minėtos komisijos pirmininkas Dr. T. H. Hogg gaudavo \$20,000 į metus.

Kanados šeiminkės, kurios pasimojusios surinkti 1,000,000 parašų po peticija numušti maisto kainas, tarp kitų dalykų, rašo savo laiškuose parlamento nariams, kad jie visi padirbtų po dvi savaites anglies kasyklose ir susipažintų, kaip sunkiai reikia dirbti, kad užsidirbti pragyvenimą.

Jų patarimas labai geras, bet vargiai atsiras bent vienas iš tų ponų, kad savanoriai eitų padirbėti kasyklose.

Geriausiai išrinkti kasyklų darbininkų vadus į parlamentą nariais. Tuomet bus lengviau susikalbėti su par-

lamento nariais.

Dr. W. R. Feasby, Toronto Western ligoninės medikalis suprendento padėjėjas, pareiškė, kad visuomeninės ligoninės atsidūrė kritiškoje padėtyje dėl stokos finansinės pagalbos iš Ontarijos vyriausybės pusės.

Jeigu visuomenė neprivers Ontarijos valdžios susirūpinti ligoninėmis, sako jis, ligoninės atsidurs apvertkintoj padėtyje.

Daugiausiai ligoninės kenčiančios nuo stokos slaugių, bet nėra pinigų jų lavinimui. Daugelis ligonių negali užsiimokėti už patalpas ir patarNAVIMĄ.

Kiek laiko atgal buvo su-sekta, kad tūli asmenys Anglijoje nelegaliu būdu siunčia emigrantus Kanadon, paimdami didelius iš jų pinigus. Septyni asmenys buvo suimti Ontarijoje ir nusmerkti deportacijai.

Deportuojamųjų gynėjai sako, kad reikia pasigailėti tų asmenų ir nedeportuoti, nes jie ne tiek kalti, kiek tie, kurie juos atsiuntė.

Atrodo, kad dauguma nelegalių emigrantų yra nacių teroro aukos ir didelės jų pastangos pabėgti iš Europos negali būti labai smerkiamos.

Kanadietis

Jack Kent Cooke, New Liberty žurnalo leidėjas, kuris traukiamas teisman už apšmeižimą Albertos valdžios. Jo žurnalas rašė, kad Alberta parduoda vaikučius. Kartu teisman traukiami Harold Dingman, korespondentas, ir Dr. Charlotte Whitton, visuomenės reikalų darbininkas, kurio raportu buvo paremtas minėto korespondento aprašymas.

Kanados sportininkai grūke Olympic žaidimų. Jie sumiasi su švedų sportininkais mušė švedus 3 prieš 1, o britai — 3 prieš 0.

L. SKLERYTĖ

Vieno Miesto Isterija

Aš noriu papasakoti apie mano gimtojo Šiaulių miesto, kuris per paskutinį amžiaus ketvirtį du kartus iš-tisai buvo nuštuotas nuo žemės paviršiaus tuo pačiu nuožmijuju priešu — vokiečiais — žlugimą ir atgimimą.

Stambus Lietuvos pramonės centras Šiauliai, su savo pagarsėjusiais visame Pabaltijoje odos fabrikais, ypač išaugo kultūrinis ir pramoniniu atžvilgiu pirmais tarybinės valdžios metais, kuomet miesto gyventojų skaičius nuo 35,000 pakilo iki 50,000, kuomet pilnu pajėgumu pradėjo dirbti senieji fabrikai ir gamyklos, kūrėsi naujos įmonės, kuomet jaunimas plačia banga užplūdo naujas mokyklas, o pačiame mieste pagausėjo kultūros ir švietimo įstaigų tinklas.

Aš palikau Šiaulius 1941 m. birželio 22 d. sekmadienį. Išvažiavau šviesią šiltą birželio naktį, ir visiems evakuacijos metams mano atmintyje Šiauliai liko tokie, kokius aš mačiau juos paskutinį kartą: mėnulio šviesos sklaidinos lygios, medžių apšodintos gatvės, pažįstami namai ir baltai raudona smali gotinio stiliaus Petre ir Povilo bažnyčia, kurią aš ilgai siekiau pro langą išvykstančio traukinio. Žūrėjau ir buvau tvirtai įsitikinusi, jog sugrįšiu čia vėliau.

Ir grįžau. Po trijų metų ir dviejų mėnesių nuo mano išvažiavimo dienos, kai nuniokotas ir vos atpažįstamas miestas dar dvokė dūmais, gatvės buvo užverstos stiklo šukėmis, o ant nedaugelio užsilikusių namų kartojo-

tarais. Po miestą galima buvo žingsniuoti skersai ir išilgai, trumpinant sau kelį per durų kiaurynes ar sugriūtų namų langus. Gatvėse matomos buvo retos ir tylios žmonių figūros, nuo skausmo sustingusios ties sugriautais židiniaiis.

Aš nenoriu varginti skaitytoją smulkiu visu sugriovimų apskaičiavimu, kuriuos vokiečiai padarė miestui prieš pabėgsiant. Jie darė tą patį visur, bet Šiauliams teko ypač sunkiai nukentėti. Man pasakojo liudytojai, kad miestas pradėtas buvo naikinti 1944 m. liepos 24 d., o vokiečiai pabėgo liepos 27 d. rytą. Šie "Naujos Europos" kurėjai su grynai vokiškuoju pedantiškumu, kirtu medžius gatvėse, svaidė į namus pašėgamąsias granatas, kurios sprogdamos kėlė temperatūrą iki 800-1,000 laipsnių. Sunkios kautynės vyko miesto priėjimuose, bet pats miestas žuvo nuo šių plėšikų rankų.

Praėjo treji metai. Aš vengiau kelionės į Šiaulius, man sunku buvo matyti nuniokiuotą gimtąjį miestą, sukėlusį man kapinių išpūdį. Tiesa, aš girdėjau, kad ne vienas Tarybų Lietuvos miestas neatstatomas tokiu spartumu, kaip Šiauliai. Bet štai, pagaliau, aš jį aplankiau.

Stotis sveika, naujintelaitė! Be priekaišto grindinys, saligatviai. Gatvėse didelis pagyvėjimas. Aš spartinu žingsnius. Širdis prisipildo džiaugsmu. Jis gyvas, mano miestas, jis atgimsta!

Aš sėdžiu miesto vykdomojo komiteto pirmininko drg. Butrimavičiaus kabinate. Tai mano senas pažįstamas, kurių aš nemačiau nuo pat karo pradžios. Butrimavičius Šiaulių m. darbininkas, jo senelis ir tėvas, kaip (Pabaiga ant 12 pusl.)

Sardar V. Patel (kairėj), nai nužudyti jį ir sveikatos Hindustano vidaus reikalų ministrą Azad, matomą karmistras, tvirtina, kad jam tu su juomi. Tais teroristais yra žinomi kraštutiniųjų pla-

Nors pasibaijus, be darbo gaunai paskut draugį siauka jie:

Zala prisieur prenur Purlio. Povi Que., Balsa, prenur ty auk ir P. I.

Pern Sask., gary, prenur \$1.00 ramos.

Jura užrašė paauk: 50 cer Garl kas P. prenur

Adel vėl pri numer aukų. P. Ilz po \$1 daugie gus padėti

Garsie Barba nē čit maton

KAS KAIP REMIA LIAUDIES BALSĄ

Nors jau virš mėnesio kaip pasibaigė Liaudies Balso vėjus, bet įsismaginusi vėjus darbo rezultatų dar ir dabar gauname. Tą liudija laike paskutinių poros savaičių draugų pasidarbavimo ir pasiaukavimo rezultatai. Štai jie:

Zala K., Windsor, Ont., prisiuntė keletą atnaujintų prenumeratų ir nuo drg. R. Purlio \$2.00 aukų.

Povilaitis T., Malartic, Que., pats užsirašė Liaudies Balsą, prisiuntė atnaujintų prenumeratų ir \$4.00 surinktų aukų. Aukavo: F. Masys ir P. Leikas po \$2.00.

Perminas J., Prince Albert, Sask., ir J. Pečiulienė, Calgary, Alta., atsinaujinami prenumeratas, paaukavo po \$1.00 dėl Liaudies Balso paramos.

Juraitis M., Weston, Ont., užrašė naują prenumeratą ir paaukavo laikraščio paramai 50 centų.

Garliauskas J. ir Jankauskas P., Toronto, pasidarbavo prenumeratų atnaujinime.

Adelė Mills, Detroit, Mich., vėl prisiuntė tris naujas prenumeratas ir \$3.00 surinktų aukų. Aukavo: Ch. Jodaitis, P. Uzunaris ir A. Gotautas po \$1.00. Ji užsimojus dar daugiau pasidaruoti. Draugus detroitiečius prašome padėti drg. A. Mills garbin-

gai praveisti jos kilnius užsibrėžimus, dėl parėmi m o Liaudies Balso.

Varnelis T., Kapuskasing, Ont., prisiuntė pluoštą atnaujintų prenumeratų ir \$12.00 surinktų aukų. Aukavo: J. Zelnis ir T. Varnelis po \$5.00; T. Kairys \$2.00.

Balsys A., Toronto, atsinaujindamas prenumeratą, paaukavo laikraščio paramai \$1.00 ir užrašė Liaudies Balsą dėl savo brolio, chicagiečio.

Kaupas J., Chicago, Ill., per drg. P. Malinauskienę atsinaujino savo prenumeratą ir paaukavo Liaudies Balso paramai \$1.50.

Dirzuvaitis G., Brooklyn, N. Y., atsinaujindamas prenumeratą, paaukavo \$1.50.

Brazdžius J., Sudbury, Ont., gražiai pasidarbavo prenumeratų atnaujinime.

Garolis L., Toronto, atsinaujindamas prenumeratą, parėmė Liaudies Balsą su \$1.00 aukų.

Balčiauskas A., Niagara Falls, N. Y., atsinaujindamas prenumeratą, paaukavo \$1.50.

Lesevičius J., Montreal, daug pasidarbavo prenumeratų atnaujinime ir už skelbimus išskolektavime, taipgi draugai J. J. Viikeliui labai gražiai darbuojasi dėl išlai-

kymo gerame stovyje Liaudies Balso skaitytojų Montreale.

Visiems draugams ir draugėms už suteiktą visokeriopą talką ir paramą dėl Liaudies Balso,

mės reiškiamė nuoširdžiausią padėką. Administracija

Atsakant

Jūsų Klausimus

APIE

IMPORTO KONTROLĖ

Dauguma kraštų, kurie yra reguliariai Kanados kostumeriai, dar neatsistatė užtektinai po karo, kad galėtų užsimokėti, normaliu keliu, už prekes, kurių jiems reikia, nežiūrind didelės pagalbos iš šio ir kitų kraštų. Taipgi jie negali pasiūsti mums užtektinai savo prekių padengimui saskaitų — ar užmokėti mums tokiais pinigais, kokius mes čia, Kanadoje, galime naudoti pirmumui prekių kitose šalyse.

Tuo pačiu laiku Kanada pirkto daugiau prekių negu bile kada pirmiau Jungtinėse Valstijose ir kituose kraštuose, reikalaujančiuose dolerių. Tas yra todėl, kad tos prekės negaunamos kur kitur. Taipgi ir todėl, kad pareikalavimas išaugo karo metu.

Pirkimas iš Jungtinių Valstijų ar Jungtinių Valstijų sričių turi būti dėl to laikinai sumažintas, kol mūsų prekyba susinormalizuos vėl.

Sutikimui šio reikalo, pirkimas prekių, kelionės išlaidos, už ką reikia mokėti Jungtinių Valstijų doleriais, dabar po kontrole.

Jeigu jūs esate importuotojas vartojamųjų prekių ir norite surasti, kurios prekės (1) uždraustos, (2) apribuotos, ar (3) nepaliestos kontrolės, matykite arba rašykite artimiausiam Collector'ui of Customs and Excise.

Jeigu jūs norite importuoti apribuotas prekes ir norite gauti savo kvotos importo autorizaciją, arba reikia specialių informacijų, kreipkitės pas artimiausį Collector'į of Customs and Excise. Kvotų aplikacijų formos (E. C. 1) ir instrukcijos užpildymui jų randasi Customs raštiniėje. Tos aplikacijos turi būti užpildytos ir įteiktos Collector'ui of Customs and Excise.

Jeigu jūs norite informacijų kas link savo kvotos. Įteikus aplikaciją artimiausiam Collector'ui of Customs and Excise, visas susirašinėjimas dėl nustatymo kvotos ar atsitikime didelių kliūčių iš uždraudimo priežasties, turi būti vedamas su Emergency Import Control Division, Department of Finance, 490 Sussex Street, Ottawa. Kvotos paskirstomos ketvirtmečiais ir nesunaudotos dalys gali būti perkeltos į sekantį ketvirtmetį.

Jeigu jūs esate importuotojas produkcinių dalių, struktūrinio plieno, akmens, mašinerijos ar kitų kapitalinių prekių ar automobilių, ir norite žinoti šių gaminių importo suvaržymą, rašykite ar matykite Emergency Import Control Division (Capital Goods), Department of Reconstructions and Supply, 385 Wellington Street, Ottawa.

Jeigu jūs ketinate keliauti už Kanados sienų, ir norite žinoti apie tai, kiek galima gauti užsieninės valiutos šiam tikslui, kreipkitės pas bile banką arba Foreign Exchange Control Board Ottawoj, Montreale, Toronte, Windsore, Vancouveryje. Jeigu jūs norite sužinoti, kiek asmuo gali nusipirkti prekių laike kelionės už Kanados sienų, kreipkitės į artimiausį Collector'į of Customs and Excise pirma negu keliausite.

Jeigu jūs esate gamintojas, urminis ar smulkus pardavėjas ir norite žinoti apie excise taksus, arba sąrašą prekių, už kurias reikia mokėti tuos taksus, kreipkitės pas artimiausį Collector'į of Customs and Excise.

Jeigu jums reikia kitų importo šaltinių, kreipkitės pas Foreign Trade Service, Department of Trade and Commerce (Import Division), Ottawa, kas liečia jūsų patenkinimo problemas, išskylančias iš importo kvotų suvaržymo. Per Trade Commissioner Service, Importo Divizija stengiasi padidinti reikmenas iš Jungtinės Karalystės ir kitų "nenumatytų" kraštų.

Jeigu jūs esate šeimininkė ir norite informacijų apie gaunamą kita maistą, kurs turi tokią pat maitinamąją vertę, kaip ir tas, kurs dabar uždraustas ir suvaržytas, galite gauti informacijų madžiagos, parengtos Nutrition Division of the Department of National Health and Welfare, iš jūsų Provincial Health Departmento arba vietinio sveikatos skyriaus.

Administracija šios laikinos importo kontrolės yra atsakomybė įvairių valdžios departamentų. Viršuj duotos informacijos duodamos tam, kad padėti Kanados piliečiams išpildyti naujas importo kontrolės reguliacijas su mažiausiais nepatogumais jų biznyje ir asmeniniuose reikaluose.

Douglas Ross

Finansų Ministras

Kanadai Reikia Jungtinių Valstijų Dolerių

Garsioji Kanados čiuožikė ledo St. Moritz'e, Šveicarijoje Barbara Ann Scott, pasaulinėje, norėdama laimėti Olympinė čiuožimo čempionė, čia pijašados rungtynes. Ji jas laimatomata darant figūras ant mėjo.

3
a bu-
ir iš-
kelią
r su-
atvė-
ir ty-
nuo
ties

skai-
grio-
riuos
restui
rė tą
as te-
ntėti.
kad
nai-
os 27
Euro-
i vo-
kir-
hidė i
rana-
kėlė
1.000
tyinės
e, bet
o šių

s ven-
man
unio-
sukė-
Tie-
vie-
mjes-
spar-
štai.
d.
telai-
tinys,
didelis
artinu
pildo
mano

ykdo-
hinko
abine-
žjsta-
nuo
rima-
binin-
kaip
p.)

katos
ą kar-
ristais
izacija

Liaudies Balsas

VIENINTĖLIS KANADOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS
LEIDŽIAMAS SPAUDOS DRAUGIJOS
ISEINA SYKĮ Į SAVAITĘ

Prenumeratos Kaina:

Kanadoj ir Didžiojoje Britanijoje metams \$3.00; pusė metų \$1.50
Visur kitur metams \$3.50; pusė metų \$1.75.
Atskira kopija 6 centai

LIAUDIES BALSAS

P. O. Station C, Box 1013, Toronto, 3, Ontario, Canada.
ASMENISKAI KREIPKITES: 160 CLAREMONT ST., TORONTO

Telefonas: Waverley 0592

AR YRA LAISVAS UŽSIĖMIMAS?

Didieji finansieriai per savo spaudą ir radiją labai garbina taip vadinamą laisvą užsiėmimą. Klausimas stovi, ar daug kanadiečių gali naudotis tokiu laisvu užsiėmimu? Kada panagrinėsi, tuojaus paaiškėja, kad laisvo užsiėmimo laisvė priklauso visai nedideliame skaičiui.

Darbo žmogus negali sakyti, kad jis gera valia pasirinko darbininko užsiėmimą. Jis turėjo pasitenkinti darbininko luomu už tai, kad jis negalėjo pakilti aukščiau. Vargiai jis turėjo laisvę pasirinkti amatą. Jis ėjo dirbti tenai, kur buvo galima gauti darbą. Anglies kasėjas pasirinko darbą suodinate urve ne iš geros valios, o iš reikalo, kadangi kitur jis negalėjo gauti.

Dauguma biznierių pasirinko vieną ar kitą biznėlį tik dėl to, kad kitos išeities nebuvo. Jie griebėsi už biznelio tik dėl to, kad gyvenimo buvo priversti. Jie nemato dienos, kaip ir daugelis darbininkų, bet jie turi vargti ir grumtis, kad išsilaikyti. Dažnai vienas kitam kojas kiša, varo kompeticiją, kad tikrai pasidarytų dolerį kitą daugiau. Tiesa, kai kuriems pavyksta prasimušti, bet kiti visą gyvenimą skursta. Jie gera valia to sunkaus darbo nepasirinko.

Mažas biznierių labai dažnai būna tiesiog auka didesnių biznierių. Kaip jam būna gali parodyti sekantis atsitikimas. Tūlas Alfred Saunders nutarė parduoti duoną ir pieną sena kaina. Ir kas su juo atsitiko? Nei viena pieninė neparduoda jam pieno. Jis turi gabentis pieną iš už miesto. Jis įsitikino, kad jis negali elgtis taip, kaip jam patinka.

Laisvas užsiėmimas prieinamas labai mažam skaičiui. Jie irgi turi skaitytis su savo konkurentais, bet jie yra daug laisvesni už visus kitus. Jie gali laisvai išnaudoti darbo žmones. Kadangi unijos ir juos verčia šiek tiek skaitytis su žmogumi, tai ir verčia jie, kad laisvas užsiėmimas pavojuje. Jiems, žinoma, nepatinka ir bent kokia valdžios kontrolė, bet su ta kontrole jie apsidirba lengviau, kadangi jų žmonės valdžioje.

AR PASIKARTOS ISTORIJA?

Pereito karo pabaigoj Britanija, Jungtinės Valstijos, Francija ir net Vokietija puolė Rusiją, kad pastoti keliai bolševikams. Kaip propaganda, taip ir ekspedicinės jėgos, nuėjo veltui. Žmonės atrėmė visus žygius. Sąjungininkai sukio šimtus milijonų dolerių, bet niekas iš to neišėjo.

Panašiai gali būti su Kinija ir Graikija. Jau kiek laiko, kaip britai ir amerikiečiai verčia reikmenas ir ginklus į tuos kraštus, bet laudies jėgos ne tik nenugalėtos, bet dar pirmyr stumiasi. Kaip pasirodo, tai toj pačioj Graikijoje liaudies partizanai kontroliuoja du trečdaliu šalies. Jeigu pripažįstama, kad tikrai 200,000 amerikiečių ekspedicinė armija tuos partizanus nugalėtų, tai reiškia, kad partizanai turi jėgų ir vietos. Kinijoje taipgi viešai pripažįstama, kad Čiangkaišeko valdžia negalės laimėti, nors jai sukišta jau 5 bilijonai dolerių paramos.

Jungtinės Valstijos ir Britanija užsidėjo labai negarbingas pareigas. Jos nori išgelbėti režimus, kurie nieku nepanašūs į demokratiją. Už tai ir nėra pasekmių. Jos tikrai savo vardą nužemins. Jeigu Kinijos ir Graikijos režimai būtų demokratiški, tai nereiktų nei karo. Britanija ir Jungtinės Valstijos būtų daugiau atsiekusios, jeigu būtų dirbusios dėl sudarymo demokratiškesnių režimų. Bet jos pasirinko tokius elementus, kurie perdėm sureakcionėje, vargiai kuo skiriasi nuo nacių. Joms pasidarė demokratiškai visoki rakaliai, bile tikrai nusistatę prieš bolševikus.

Reikia manyti, kad tokio pat galo susilauks jų pastangos Vokietijoje. Vokietijos darbininkai nerems tokių pastangų, kurios sugrąžintų ant jų sprando hitlerininkus junkerius ir kitokius liaudies išnaudotojus. Dabar naujė gadynė. Nors vokiečiai aprkėsti nacizmu, tačiau ir jų tarpe daugelis blaivos ir pradeda matyti, kas juos įstūmė į tokią nelaimę.

KAS NAUJO PASAULYJE

Jungtinių Valstijų prezidentas Trumanas išpėjo amerikiečius, kad įvyks krizis, jeigu nebus vienu ar kitu būdu suvaldytos kainos.

Bet kainos pačios nesuvaldys. Tikrai valdžia gali padaryti joms lubas. Bet Kongresas atsisako tas lubas uždėti.

Tai gi, mes galime įsivaizduoti, kad naujas ekonominis krizis jau kristalizuojasi ir neims daug metų iki jis užklups.

Jungtinės Valstijos atsiskaitė leisti Pasaulinei Prof sąjungų Federacijai turėti savo susirinkimą Jungtinėse Valstijose.

Veikiausiai dėl to, kad į tą Federaciją įeina ir Sovietų Sąjungos unijų atstovai.

Prie Federacijos priklauso 100,000,000 unijistų. Ji apima 65 kraštų unijistus. ČIO irgi yra dalis tos Federacijos.

Jungtinės Valstijos uždarė duris viskam, kas tik neatiduoda reakcija.

Dar du Hitlerio generolai nusižudė, bijodami stoti į teismą ir išduoti atskaitą už savo nuodėmes.

Paryžiuje kalėjime pasikorė generolas Otto von Stulpnagel, buvęs militarinis vokiečių gubernatorius Paryžiuje. Nurenberge nusižudė generolas Johannes Blaskowitz, buvęs vokiečių gubernatorius Olandijoje.

Abudu buvo traukiami teisman kaip kariški kriminalistai.

Jungtinių Tautų komisija

ŠYPSENOS

Sopranui Neaišku

Tenoras: — Aš apdraudžiau savo balsą ant \$50,000.

Sopranas: — Na, ir ką tu padarei su tais pinigais?

"Kanadiškas" Vardas

I Dipukas: — Ką tu dirbi?

II Dipukas: — Ir aš pats nežinau, kaip tas darbas vadinasi. Plaunu lėkštes, valau grindis ir stalus.

Malonus Užprašymas

Jonukas: — Mama, mes norime žaisti dramblį zoologijos sočne ir norime, kad tu pagelbėtum.

Motina: — Na, ir kokiū būdu aš galiu jums padėti?

Jonukas: — Tu gali būti malina riešutus ir saldinius.

Palestinos reikalais kreipėsi Saugumo Tarybą, kad imtųsi rimtų žygių apsaugojimui Palestinos nuo baisaus kraujo praliejimo.

Palestinon vyksta ginkluoti arabai iš kaimyninių arabiškų kraštų su tikslu kariauti su žydais.

Zydų jėgos mobilizuojasi gynimuisi.

Jeigu Jungtinės Tautos neįsikiš, tai tenai bus baisus kraujo praliejimas, ypatinai po to, kai britų armija pasitrauks.

St. Moritze, Šveicarijoje, Olimpijos čempionatą laimėjo mūsų vikrioji čiuožikė Barbara Ann Scott, ottawietė.

Ji turėjo rimtus konkurentus, bet visus apgalėjo.

K. DAUGIRDAS

Vilkaviškis

Neseniai draugams Amerikos lietuviams rašiau apie Dzūkiją. Dabar noriu bent trumpai parašyti apie Kapšus. Teisingiau, apie geriausią kapsijos dalį, t. y. apie Vilkaviškį.

Paskutinį kartą aš buvau Vilkaviškyje birželio mėnesyje 1905 metais, aš tada nuėjau pėsčias į Eidkūnus ir ten, nusipirkęs bilietą, per Karaliaučius ir Berlyną nuvykau Hamburgą, o iš ten laivu nuplaukiau Škotijon — tuomet ir prasidėjo mano gana ilgas bastymas po pasaulį.

Dabar, 42 metams prašlinkus, šių metų lapkričio mėnesyje vėl pakliuvau Vilkaviškin tarnybos reikalais.

Prieš išvykstant užsienin (1905) man prisieidavo gana dažnai būti Vilkaviškyje, vieną kartą net gana ilgokai jame padirbėti. Vilkaviškis tais laikais buvo gana gražus apskrities miestas su apie dešimčia tūkstančių gyventojų. Po pirmojo pasaulinio karo Vilkaviškis dar truputį išaugo.

1941 m. birželio 22 dieną, apie 7 valandą ryto vokiečių fašistai apšaudymu iš artilerijos pabūklų ir fugasinėmis bombomis miestą dalinai sunaikino, gyventojų dalį išvaikė, o likusius gyventojus iššaudė. Gi 1944 m. spalio mėnesio pabaigoje, hitlerininkai bėgdami iš Lietuvos, sunaikino visą tai, kas dar buvo likę nesunaikinta. Dabartiniu laiku Vilkaviškis, savo gražių lygumų sodnuose atrodo tarsi jūra su kai kur išmėtytais,

Europos turčiai išgalvoja visokių būdų savo turtui gauti užsienin, kur jie gyvena arba numatė gyventi.

Cekoslovakijoje buvo susekta, kad auksas ir brangakmeniai yra siunčiami iš Balkanų kraštų į Belgiją paslepian juos traukiniuose už minkštų kėdžių išmušalų.

Turčiai negi eis miško kirsti. Jiems auksas ir kitos braūgenybės labai reikalingi.

Sir Ralph Glyn, konservatorius, siūlo britams įsteigti palocius dėl kunigaikštystės Elzbietos visose Dominijose, kad ji galėtų gyventi visose Dominijose iš eilės.

Koks jis geras dėl kunigaikštystės, Bet paklausk jį, ką gera jis padarė dėl milijonų britų, kurie karo metu neteko paskutinės lūšnelės?

tarsi salomis, nameliais.

Ir gražioji Vilkaviškio bažnyčia smarkiai sugriauta, kad vargu bus galima atstatyti. Bažnyčia dabar yra kitose patalpose. Išliko sveika rusų cerkvė ir dar keletas namų rytinėje miesto pusėje.

Vilkaviškyje smetoniniais laikais buvo keletas fabriku, kaip: tabako ir papirusų fabrikas, degtinės pilytūvė, du muilo fabrikai, trys malūnai, dvi aliejinės, šerių apdirbimo fabrikas ir kiti. Juose dirbo dalis miesto darbininkų, o kita miesto darbininkų dalis gyveno tuomi, kad vasaros metu samdydavosi prie durpių kasimo, miško kirtimo. Žiemos metu jie laiks nuo laiko gaudami turtingiesiems sukapti metrą kitą malkų. Gerai tuomet gyveno vien smetoniniai valdininkai ir vertelgos, kurie sudarė nemažą miesto gyventojų dalį.

Lietuvoje įvedus tarybinę valdžią, Vilkaviškio darbininkų gyvenimas iš pašaknų pasikeitė. Įmonės buvo paleistos darban trimis pamainomis ir bedarbių čia, kaip sakoma, net dienos metu su žiburiu nebuvo galima surasti.

Išvijus vokiečius, į Vilkaviškį sugrįžo apie pusantro tūkstančio gyventojų. Dabar mieste yra jau daugiau kaip 3,000 gyventojų ir jų skaičius kasdien auga, ir jie tarsi skruzelės trūsiasi visuose jo kampuose. Miestas sparčiai atstatomas, ypač daug namų pastatyta Dari-

(Pabaiga ant 12 pusl.)

Pa

Naujier
iš Kanad
rašo, jog
vieni iš t
bilonijos

Tiesa,
kalba, bet
kalba.

Vienas
gos batal
buvo, kit
Lenkijoje
sako, kas
nusižudė,
o likusii

Iš to
tai žino.

M. Jol
Vancouve

Ji lanl
rio lietuv
kie "bais
rie leidži
Jos nei
visa eilė
ronto lie
negu Jol
Jie gei
kubynier

Toron:
la prieš
Jie no
Airiški
kad jie
ir nesą
ką kunig
Kaip
aišku, k
ir "Krist

Ameri
mokti li
sijas lail
Kodėl
vėlių, pa
bos spec
Man r
gauti gr

Angli
nant rei
ti j liet
nes ska
vertima
nejuoior
Labai
tymas r
tuvių l

Aš tu
voje gy
Kalba
ugnis, t
vinama.
tuviški

REIKA
ALGAS

CLEV
Ruber
jos kom
atstovai
mos ga
kalauti
tų į val
Daba
gauna
valanda

Pastabos

Naujienu korespondentai iš Kanados taip nesutartinai rašo, jog atrodo, kad jie yra vieni iš tų, kurie statė Babilonijos bokštą.

Tiesa, jie rašo ta pačia kalba, bet tarp savęs nesusikalba.

Vienas sako, kad savisauogos batalijono 222 visai nebuvo, kitas sako, kad jis Lenkijoje nebuvo, o trečias sako, kad vieni iš jų patys nusizudė, kiti iš proto išėjo, o likusius naciai nužudė.

Iš to aišku, kiek jie apie tai žino.

M. Jokubynienė atsidūrė Vancouveryje su "misija".

Ji lankosi pas Vancouverio lietuvius ir pasakoja, kokie "baisūs" tie lietuviai, kurie leidžia Liaudies Balsą.

Jos nelaimė tame, kad yra visa eilė lietuvių, kurie Toronto lietuvius geriau žino, negu Jokubynienė.

Jie gerai žino ir pačią Jokubynienę.

Toronte parapijonai sukyla prieš savo airišką kleboną. Jie nori lietuvio.

Airiskas klebonas sako, kad jie mažai aukojo, todėl ir nėra, kuo išrašyti lietuvišką kunigą.

Kaip ten nebūtų, tačiau aišku, kad ne viskas gerai ir "Kristaus brolių" tarpe.

Amerikiečiai užsimanė išmokyti lietuviškai per diskusijas laikraščiuose.

Kodėl nesimokinti iš vadovėlių, parašytų lietuvių kalbos specialistų?

Man rodos, kad dar galima gauti gramatikų, sintaksį.

Angliškam krašte gyvenant reikia dažnai pasižiūrėti į lietuviškus vadovėlius, nes skaitymas kitos kalbos, vertimai ir daryta kalba nejučiomis išmuša iš kelio.

Labai daug padeda skaitymas lietuviškų knygų, lietuvių rašytų arba verstu.

Aš turiu mintyje — Lietuvoje gyvenančių.

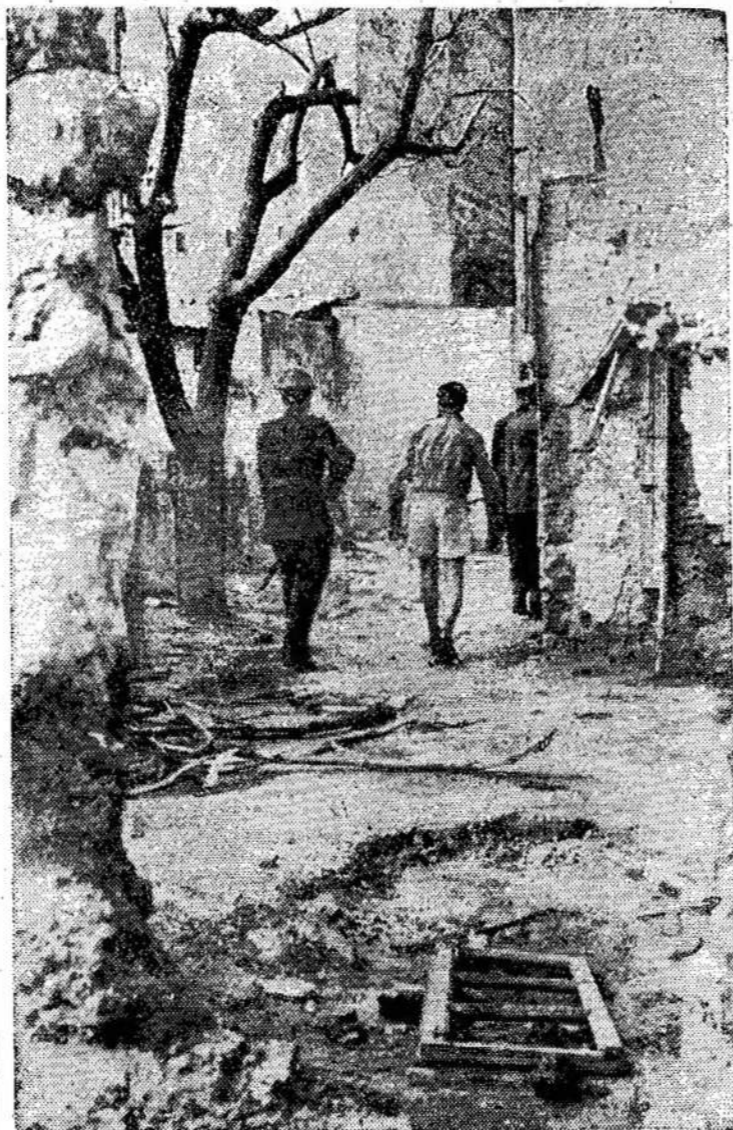
Kalba, kaip toji šventoji ugnis, turi būti nuolatos gailinama. Tam tinka geri lietuviški raštai.

J. Y.

REIKALAUŠ PAKELT ALGAS 30 CENTŲ

CLEVELAND. — United Rubber Workers (CIO) uniijos komitetas iš 200 asmenų, atstovaujančių 200,000 gumos gamintojų, nutarė reikalauti pakelti algas 30 centų į valandą.

Dabar gumos darbininkai gauna vidutiniškai \$1.32 į valandą.

Palestinės Komisija kreipėsi į Jungtinių Tautų Saugumo Tarybą su prašymu tuojaus imtis žygių, kad išvengtų artėjančios katastrofos šventoj žemėj Palestinoj. Arabai

ir žydai, sako komisija, rengiasi karui. Atvaizde — žydų kovotojai atsargiai eina gatve, kuri dalina žydų Tel Avivą nuo arabų Jaffos, kur įvyko daug susikirtimų.

Fiasko Graikijoje

Rašo Charles Herbert Huestis

(Sis straipsnis yra paimtas iš Toronto Daily Star. Jo autorius yra objektyvus apžvalgininkas. Šiuo sykiu jis nemažai šviesos užmeta ant situacijos Graikijoje, kur prezidento Trumano doktrina plačiai praktikuojama. Red.)

Išrodo, kad didelės abejonės nėra, jog istorija paskelbs Trumano Doktriną viena iš vaikiškiausių, menkiausių ir žalingiausių proklamacijų, kokią kada nors yra davę Jungtinių Valstijų prezidentai. Konstantinas Poulos, Overseas News Agency korespondentas Graikijoje, rašo: "Kovo mėnesį bus metai, kaip prezidentas Trumanas paskelbė savo doktriną, bet ką ji davė Graikijos žmonėms? Vieninteliu atsakymu yra padėjęs kraujo praliejimas". Pereitų metų lapkričio 10 dieną prezidentas Trumanas savo raporte pasakė: "Ekonominė situacija Graikijoje pamatiniai nepasitaisė nuo to laiko, kada aš kalbėjau Kongrese perėjais metais apie reikalą pagalbos iš Amerikos". Dabartiniu metu kur kas blogesnė.

Veik tuo metu, kada prezidentas kalbėjo, Londono News Chronicle sakė: "Britanija ir Jungtinės Valstijos šiandien stovi prieš didelį pralaimėjimą Graikijoje. Mes pralošiame 'šaltą karą'. . . . Vienu ar kitu keliu, Britanija ir Jungtinės Valstijos,

per praėjusius tris metus, pumpavo Graikijon reikmenas ir įrankius, kurie kainavo virš ketvirtadalio milijono svarų sterlingų. Prie to, Jungtinės Valstijos, sulig Trumano Pagalbos biliaus, turi misiją Graikijoje, kuri išleis dar 90 milijonų svarų sterlingų. Bet, nežiūrint to, padėtis dar blogesnė, negu kada nors buvo". Neseniai 86 darbiečiai parlamento nariai Jungtinėje Karalystėje pasiuntė atsisaukimą į karalių Povilą, kad jis sulaukytų žudymo bangą, bet oficialaus protesto iš Vašingtono nebuvo. Sunku, jeigu nėra negalima, gauti aiškų vaizdą situacijos iš spaudos pranešimų. Tenka remtis patikimų korespondentų pranešimais.

Kaip Graikija atsidūrė į tokią padėtį? Vieta neleidžia duoti smulkius pareiškimus, bet galima pasakyti, kad po to, kai vokiečiai buvo išvaryti iš šalies, kilo skirtumai tarp E.A.M. (Liaudies Išsiluosavimo Fronto) ir konservatyvių elementų. Premjeru buvo Papanderous, o E.A.M. nepasitikejo juomi ir reikalavo jo rezignacijos. Čiorčilas pasiuntė kariuome-

nę į tą šalį "atstatymui tvarkos". E.A.M. tuo piktinosi. Jis išleido pareiškimą rugpiučio 15, 1944 metais, kad "Britanijos valdžia, Graikijos istorijoje negirdėtu būdu viešai kišasi į mūsų vidujinius reikalus." Išsiveržė civilis karas, kuriame britai atsistojo konservatų pusėj, ir prasidėjo kraujo liejimas. Situacija nuolatos blogėjo. Prieš senelio Sofoulio, kuris dabar premjeru po amerikiečių jurisdikcija, patarimą, kad teisėti rinkimai, britų jėgoms esant šalyje, yra negalimi, buvo praversti rinkimai, kurie daugumą davė valdžiai. Kiti balsavimai, prie tokių pat sąlygų, užsodino ant Graikijos sosto Graikijos kunigaikštį Povilą. Kairieji pabėgo į kalnus ir puldinėja šalį iš saugių vietų.

1946 metų vasarą, eilė britų parlamento narių lankėsi Graikijoje. Sugrįžę davė sekretų pareiškimą: "Graikija greitai virsta fašistine valstybe. Po demokratijos fasada, tenai egzistuoja savavališkas pilietinis karas; karas kraštutinės dešinės prieš visus demokratinius elementus, kurie drįsta nesutikti su valdžia. Nužudymas, neteisėtas įkalinimas, žiaurus užpuolimas ir bauginimas yra tūkstančių aukų likimas. Žandarmerija ir policija yra supuvusios iki pat šerdies ir ima didžiausį dalyvumą kriminaliniame veikime". Išėjo taip, kaip Sofoulis sakė. Ant galo, britai turėjo pasiūlyti amerikiečius, kadangi jie nebegalėjo išlaikyti didelės militarinės jėgos Graikijoje. Britų kariuomenė tebėra tenai, bet amerikiečiai kontroliuoja. Graikija virto policine valstybe.

Birželio 24, 1947 metais, ponas Sofoulis pareiškė: "Amerikiečių kišimasis į vidujinius mūsų šalies reikalus yra toks didelis, jog mes galime sakyti, kad Graikija pasidavė ekonominei ir administratyvinei Jungtinių Valstijų kontrolei. . . . Visas būsimas Graikijos valdžios veikimas turės būti iškalno užgirtas Jungtinių Valstijų prezidento ir jo atstovų čionai". Kad priduoti geresnį veidą situacijai, amerikiečiai prikaltė Sofoulį tapti premjeru. Kada naujo sąstato reikalas buvo diskutuojamas Jungtinių Valstijų ambasadoje, įvyko įdomus incidentas. Mažas patarimas gali būti geru dalyku! Todėl, kaip sako laikraštis, Ethnikos-Kiryx, "visi laivai, gabeną kurą Graikijai, buvo sulaukyti Italijoje. Graikija buvo palikta beveik be šviesos ir transporto". Bet kada susirinkimas buvo užbaigtas ir visi reikalai sutvarkyti, buvo pranešta: "Amerikos laivas su petroliumi, plaukias Graikijos vandenimis, pono Griswoldo (prezidento Tru-

mano specialaus pasiuntinio) pastangomis atsauktas į Graikijos uostą. Jis vakar pribuvo į Pirėjaus uostą ir iškrovė 58,000 bačkų petroliaus". Taip tai buvo.

Dabar, apie tuos "partizanų", kaip kad jie yra vadinami. Spauda duoda supratimą, kad jie susideda iš 20,000 desperadų, kurie slapstosi kalnuose ir puldinėja šalį. Jų sudarymas, kaip jie sako, demokratinės valdžios buvo biauirus įžaidimas visų dorų tautų. Gerai, bet faktas yra, kad jie kontroliuoja du trečdaliu visos šalies. Ispanas amerikiečių korespondentas, del Vayo, rašo apie pasikalbėjimą Paryžiuje su aukštu Graikijos oficialu, kuris pasakė: "Jūs nežinote, kad Solonika faktinai yra apsupta; kad kas tikrai drįsta išvykti kelius kilometrus iš Atėnų, tas rizikuoja būti nušautu partizanų." Jų politika panaši į Kinijos raudonųjų politiką. Jie turėjo rinkimus, kuriuose moterys turėjo balsą, ko jos neturi karališkoj Graikijoje. Jie dalina dvarų žemę neturtingiems valstiečiams. Jie įsteigia elementarinės apšvietos ir teismų sistemą.

Per anksti spręsti sudarymo valdžios išmintingumą ar neišmintingumą. Imant iš politikos pusės, išrodo būtų neišmintinga, nes tas tar nauja amerikiečių naudai. Bet nei kiek neišmintingumas buvo Jungtinių Valstijų valstybės departamento įspėjimas per Robertą Lovettą kaimyninių valstybių, jog pripažinimas Poulos valdžios "būtų rimta implikacija" ir kad būtų "prieš Jungtinių Tautų principus". Kadangi kaip Atlanto, taip ir Jungtinių Tautų čarteriai užgria bile žmonių pasirinkimą tokios valdžios, kokios jie nori, ir kadangi jie smerkia kišimąsi į vidujinius kitų šalių reikalus, atrodo čeverkykas yra ant kitos kojos. Jugoslavija tuojaus parodė špygą Vašingtonui. Pulk. A. W. Sheppard, buvęs britų ekonominės misijos šiaurinėj Graikijoje viršininkas, sako, kad dabar partizanus gali sumušti tik 200,000 amerikiečių ekspedicinė jėga.

Poulos, sako jis, netroškta sudaryti komunistinę valdžią Graikijoje, ir jeigu būtų įsteigta liberališka valdžia, jis atiduotų jai savo autoritetą. Pulk. Sheppard rašo laikraštyje Nation: "Aš esu tvirtai įsitikinęs, kad mažiausia 70 nuosimčių žmonių nenorė nei komunistinės, nei dabartinės valdžios. Bet jie neturi būdo padaryti pakeitimą, o valdžios veikla kasdien varo liberalus į komunistų rankas". Jeigu nebūbus sudaryta liberališka demokratinė valdžia, sako jis, "Graikija paliks kita Ispanija".

P. TRAJANVOSKIS

Vertė A. ANDRĖNAS

Berlyno Paėmimas

KARO KORESPONDENTO UZRAŠAI

(Tėsinys)

Krebsas vėl ėmė įrodinėti bei prašyti. Ir, tarp kitko, pasakė:

— Supraskite, mes negalime likti be teritorijos. Mūsų vyriausybė be teritorijos bus panaši į lenkų vyriausybę Londone. Juk tai juokinga ir negalima. . .

Jam vėl atsakė:

— Generole Krebsai, mes nenorim kalbėti apie jokią jūsų vyriausybę. Jūs private nedelsiant besąlygiškai kapituliuoti.

Po šito Krebsas dar sykį paprašė leidimo nuvažiuoti į Berlyno gynimo štabą pranešti apie tai ir pasitarti.

Paaikėjo, kad jis gudrauja — nori išlošti laiko ir, kiek galima, nutęsti Berlyno įgulos likučių kapituliacijos terminą.

— Jeigu tučiuojau neįsakykite Berlyno įgulos likučių pilnai ir be jokių sąlygų kapituliuoti, mes pradėsime paskutinį šturmą. . .

Krebsas išvažiavo.

Čia įvyko vienas atsitikimas, kuris mūsų kovotojų širdyse vėl pakurstė stiprią neapykantą vokiečiams.

Saugumo sumetimais generolą Krebsą ir kitus vokiečius lydėjo tarybiniai karininkai. Mašinos privažiavo mūsų karinę sargybą. Tarybiniai karininkai paliepė, kad vokiečius praleistų toliau. Štai už kertės pasislėpė paskutinė mašina. Ir staiga iš vokiečių pusės pasigirdo kulkosvaizdžio papliupa, paskui antra, trečia. Priešas šaudė į karininkus, kurie lydėjo generolą Krebsą!

Majoras Belošovas susiėmė krūtinę. Veidas mirtinai išblyško. Jis susiūbavo ir krito ant šlapių grindinio akmenų.

Prie majoro pribėgo kovotojai, karininkai.

Belošovas pasakė:

— Tai gyvatės. . . Niekad jiems netikėkit.

Jį paguldė ant apsiausto ir nešė į slėptuvę.

Kraujas lašėjo ant grindinio, palikdamas raudonus pėdsakus.

Į sunkiai sužeistą majorą vokiečiai paleido dar keletą kulkosvaizdžių serijų, ir viena kulka sutriuškino jam kairiąją koją.

Vienu akimochu iš mūsų pusės kilo stichiškas atsisąudymas. Kiekvieną minutę jis augo ir stiprėjo.

Berlyno gynimo štabas ir generolas Krebsas tylėjo.

Maršalas Žukovas įsakė:

— Ugnis!

Paskutinė ugnies audra vokiečių sostinės centrą bu-

vo, kaip pats Žukovas, negailestinga ir stipri. Berlynas sudrebėjo. Kovų dienomis jis susipažino su rusų artilerijos, minosvaizdžių ir aviacijos jėga ir galybe. Tačiau tai, ką jis pergyveno ir pamatė paskutinio šturmo metu, viršijo viską. Galima įsivaizduoti, kas dėjosi prieš jo pozicijose, jei, pavyzdžiui, tik vienam fronto kilometre, prie Unter-den-Linden, stovėjo daugiau kaip penki šimtai tarybinių pabūklų.

Diena aptemo. Dūmai, dulkės ir purvas uždengė saulę.

Po keturiasdešimt penkių minučių mūsų pėstininkai visu frontu šoko atakuoti. Ir vienoje vietoje seržantai Ivanovas ir Starikovas staugo pamatė susilenkusį, sėlinantį palei akmeninę sieną, vokiečių generolą.

— Stok, rankas aukštyn!

— sušuko jam.

Generolas išsitiesė. Ant jo krūtinės kareiviai pamatė geležinius kryžius, o dešinėje rankoje baltą vėliavą.

— Kapituliacija! — pasakė generolas seržantams.

Seržantas Ivanovas palydėjo generolą į pulko štabą ir ten sužinojo, kad jis yra Berlyno vokiečių įgulos viršininkas ir vadinas Veidlingas. Veidlingas pasiskundė pulko vadui dėl baisios tarybinės artilerijos ugnies.

— Per trisdešimt minučių aš negalėjau nė žingsnio žengti — man skauda ausis ir aš blogai girdžiu.

Po kelių minučių generolas Veidlingas sėdėjo generolo Čuikovo štabe. Jis pranešė, kad Gėbelsas ir Krebsas nusižudė, ir pridūrė:

— O aš ir mano kariuomenė pasiruošę kapituliuoti. . .

Berlyno Kapituliacija

Laukdamas mašinos, generolas Veidlingas vaikščiojo tylėdamas šen ir ten erdviame mūsų vado kabinete. Čuikovas stovėjo prie lango irgi tylėdamas. Kiek vėliau Veidlingas pasakė:

— Ar žinote, generole, kieno name apsisusto jūsų divizijos štabas, į kurį aš šį rytą buvau atvestas?

— Nežinau, — atsakė Čuikovas, — nesidomėjau.

— Mano giminės name. Jūsų pulkininkas sėdi mano kabinete, prie mano stalo. . .

Veidlingas vėl patylėjo, o po to pridūrė:

— Tai tikriausias pralaimėjimas. . . Likimas. . .

Į kabinetą įėjo mašininkė. Veidlingas priėjo prie jos ir

paklausė Čuikovą:

— Leisite pradėti?

— Prašau, — atsakė Čuikovas.

Veidlingas pradėjo diktuoti:

„Įsakymas Berlyno įgulos kariuomenei.

Kareiviai, karininkai, generolai!

Balandžio mėnesio 30 dieną nusižudė fiureris, palikdamas mus, jam prisiekiusius, savo valiai.

Ar jūs galvojate, kad laikantis fiurerio įsakymo, vis dar privalote kovoti už Berlyną, nežiūrind to, kad trūksta sunkiųjų ginklų, šaudmenų ir bendroji padėtis verčia tolimesnę kovą laikyti beprasmiška?

Kiekviena mūsų kovos valanda padidina Berlyno gyventojų ir mūsų sužeistųjų baisias kančias. Kiekvienas, kuris dabar žūsta už Berlyną, aukojasi beprasmiškai.

Todėl, susitaręs su vyriausiąja tarybinės kariuomenės vadovybe, aš kviečiu jus nedelsiant nutraukti priešinimąsi.

Artilerijos generolas ir Berlyno gynimo vadas Veidlingas. 1945 metai, gegužės mėn. 2 d.“

Tuo metu Berlyno centre vokiečių dalys ir daliniai kapituliuojo masiškai. Kai kurie daliniai patys nutarė kapituliuoti; daugelis paklausė Veidlingo žodiško įsakymo, perduoto iš Berlyno gynimo štabo telefonu ir per radiją, o kitos dalys padėjo ginklus, sekdamos kaimyninių dalių pavyzdžiu.

Į tas vietas, kur vokiečiai vis dar priešinosi, nuvažiavo vokiečių generalinio Berlyno gynimo štabo karininkai su galingais garsintuvais ir raštišku Veidlingo įsakymu. Šaudymas Berlyne ėmė tilti. Iš rūsių ir namų griuvėsių, iš metro tunelių ir apkasų, iš tranšėjų Tirtgartene ir Zoologijos sodė išeidavo su baltomis vėliavėlėmis vokiečių karininkai ir klausė mūsų karininkus, kur atiduoti ginklus.

Priėmimo punktuose susidarė ilgos eilės. Šautuvų, automatų, kulkosvaizdžių, šovinių ir kulkosvaizdžių juostų krūvos augo kiekvieną minutę.

— Dvidešimt tūkstančių, — nuvargęs tarė viršila Vedernikovas, atidžiai ir priekabingai apžiūrėdamas dvidešimt tūkstantąjį automatą, kurį jam įteikė rudas akinuotas vokiečių grandis. — Niekas jūsų neprižiūrėjo, — piktai bambėjo Vederniko-

vas. — Kiek čia purvo. . . Še, imk ir nuvalyk. Štai skudurai. . .

Vokiečių grandinis suprato viršilą be vertėjo ir ėmėsi valyti automatą.

Artileristai atidavė savo patrankas, tankistai — tankus, minosvaininkai — minosvaizdžius, ryšininkai — ryšių priemones, šoferiai — mašinas. Buvo atiduodami maisto, artilerijos, sanitarijos, intendantūros ir kiti sandėliai, lauko ligoninės, ginklų dirbtuvės, daboklės.

Pulkininko Smolino artileristus — priėmėjus sudomino viena vokiečių gaubica, kurios plieniniame skyde buvo nupieštas žemėlapis su datomis ir užrašais.

— Muziejinė? — paklausė leitenantas Peregudovas vokiečių baterijos vadą.

— Istorinė, — atsakė vokiečiai.

Mūsų artileristai įsižiūrėjo į žemėlapi. Žemėlapyje buvo nubraižytas šitos gaubicos padarytas kelias. Pabūklas išėjo iš Berlyno ir buvojo Paryžiuje, Atėnuose, prie Maskvos, Kaukaze.

— Ober - leitenante, — kreipėsi Peregudovas į vokiečių, — mes duosim jums dažu ir teptuką. Įrašykite paskutinę vietą, kurioje šaudė jūsų gaubica, — Berlyną. Mes ją į Maaskvą parodon nusišim. . .

Vokiečiai nenorom, bet vis tik parašė: „Berlynas. 1945 metų balandžio 20-ji — gegužės 2-ji“.

Berlyno gatvėmis išsitiesė ilgos kapituliusios Vokiečių kariuomenės voros. Belaisviai ėjo Unter-den-Linden, Fridrichštrasės, Vilhelmo, Geringo gatvėmis. Kiekvienos divizijos voros prišakyje žingsniavo generolai ir karininkai.

Motery, senių ir vaikų būriai išsirikiavo prie namų, aikštėse, prie tiltų. Į kapituliusią Hitlerio kariuomenę buvo įsmeigta tūkstan-

čiai akių. Dažnai pasigirdavo sušunkant:

— Herman!

— Paul!

— Henrich!

Tai moterys pažindamos savo vyrus, sūnus, tėvus, šaukė juos vardais. Buvo girdėti raudojimai.

Berlynas niekad neužmirš šito savotiško paskutinio vokiečių kariuomenės „parado“.

Namai rūko. Grindinyje gulėjo krūvos akmenų, stiklų, armatūros. Asfalte juodavo mažos, didelės ir milžiniškos sproginųjų duobės. Bestikliuose namų languose švilpė vėjas. Lijo nepavasariskas šaltas lietus.

Gatvėmis ėjo kreivos, siubuojančios juodų, purvinų, suodinių ir apiplūsiųjų vokiečių kareivių eilės. Veidai lieši, iškankinti, kojos vos velkasi, rankos sunertos už sulinkusios nugaros arba bejėgiškai tabaluoja prie kešenių. Nė vienas kareivis nežiūrėjo berlyniečiams į akis.

Užtarnauta gėda fašistinės vokiečių armijos. Gėda paklūdytos vokiečių sostinės! Su nugalėtojų išdidumu žiūrėjo tarybiniai kariai į priešą, sumuštą kovoje, į juodąją fašizmo jėgą, sulaužytą ir sutrintą Raudonosios Armijos. Ir nebuvo jokio gailesčio tiems sulinkusiems skeletams blyškiai žaliais mundurais, nė rūkstantiems prieš sostinės griuvėsiams. Per daug pikto jie atnešė į pasaulį. Štai, dabar prisikariauvo tie pasaulio „užkariautojai“, tie Europos, Azijos ir Amerikos „nugalėtojai“.

O juk prieš metus ar dujus Berlynas didžiavosi šitais rusų, ukrainiečių, jugoslavų ir lenkų vaikų ir moterų žudikais, šitais Graikijos, Čekoslovakijos ir Prancūzijos kankintojais ir budeliais — šitais „šamniaisiais“ Hitlerio kareiviais.

(Bus daugiau)

APSIDRAUSKITE LIGŲ IR NELAIMĖJ!

STOKITE!

Sūnų ir Dukterų Kanados Lietuvių Savitarpinės Pašalpos Draugija

Kapitalas \$19,000.00

Turi 11 Knopų Kanadoje

Pašalpos išmokėta virš \$55,000

Pašalpos Moka: \$3.25, \$6.50 ir \$10.00 | Savaitė

Pomirtinės Moka: \$30.00, \$120.00 ir \$160.00

Duoklės: 35 ct. iki \$1.10 | Mėnesį.

Dėl Informacijų Kreipkitės:

J. Kevėža, 11-A Delaware Ave., Toronto 4, Ont.

Atsakymas "Draugams"

Kuomet savo "urbi et orbi" pareiškė visoki "studentai iš Kauno", "J.D.", "Miškas" ir jiems panašūs tipai (kas link mano straipsnio "Tremtiniai"), galima pasakyti, kad jie verda "bulvinę košę", daugiau nieko. Iš jų "aukso", "duonos", "falsifikacijų" ir kitų priemaišų niekas daugiau neišeina, kaip bulvių košė.

Atsirado dar vienas, kurio galvoje susikūrė fantazijos perteklius. Neturėdamas kur jį išlieti, sugalvojo išspausdinti laikraščiuos, manydamas: ot, paskaitys pažįstami, tai pamatys, ką aš moku. Bet, vyrut, tas tavo straipsnis yra senas plagijatoriaus triukas. Tu, perskaitęs tuos universalius mane puolusių tipelių straipsnius, sudėjai juos, dadėdamas porą datų, ir gavai straipsnį, po kuriuo net savo pavardę pasirašei.

Aš tau, žmogau, patariu, kaip tos "Alma Mater" mokslo "šventovės" auklėtiniai, nepėckoti popieriaus tais terminais, kuriais jau buvo išmarginti puslapiai Naujienose. Geriau parašyk, į čia išeinantį naują "savaitraštį". Jame pilkite maldaujančius straipsnius, prašydami šelpti, aukoti ir gelbėti, kad kas susimylėtų ant jūsų "naujo" leidinio. Tik negadinkite popieriaus itikinimui žmonių nebūtuos daiktuos ir gąsdinimui manęs, reikalaudami pasirašyti pavardę po straipsniais. Nors tu griaudini mane, bet aš kol kas pasirašysiu Kaunietis.

Kodėl jums reikalinga ma-

no pavardė? Nenusiminkit, kuomet baigsiu kontraktą miške ir atsiskirsiu nuo jūsų "draugystės", tuomet išgirsite tikrąją pavardę, kuria buvau žinomas ir namuose, bet neįsigytą už kelius cigarečių pakiukus gyvenant Vokietijoje, ką ne vienas iš jūsų padarėt. Tai taip, "draugai".

Dabar galima su tavim, puolusiu mane Naujienose, pasikalbėti draugiškai. Tik tu nesuprask vėl viską atvirkščiai, kaip kad supratai straipsnį "Tremtiniai", nes tu, žmogau, kur rašoma apie pabėgėlius, supranti apie visą tautą. Iš to maatyti, kad tu lietuviais laikai tik tuos žmones, kurie dar randasi D.P. kempėse Vokietijoje. O likusieji Lietuvoje tau yra ne žmonės, nes jie labiau mylėjo savo tėvų žemę, negu nacijų santvarką. Jie pasirinko terora, ištrėmimus, bet liko ištikimi savo tėvų žemei, kur ir dabar laimingai gyvena. Jie negerai, kad nepaklausė jūsų propagandos ir raginimų bėgti, palikus žaliuojančių laukus ir savus namus, o paskui maitintis prašinėjant išmaldos, kaip kad jums atsitiko.

Tu, brole, net "negalėjai" žiūrėti į šlykščius nacijų darbelius, bet vistiek, pro tankų kolonas, per mirtimis alsuojančias fronto linijas, bėgai pas taip "nekenčiamus" nacius. Tu net nepasilikai ginti savo krašto. Jūs būtumėt pasilikę, bet ką reiškia jūsų kelios dešimtys tūkstančių prieš visą tautą,

prieš jos norą, kurį ji paskelbė 1940 metais. Aš manau tau ir jums visiems tas žinoma.

Jūs laukėt karo! Laukėt tų juodųjų varnų, kuriuos kraujo kvapas svaigina. Bet patys bijojot lysti į pavojų.

Tu prašai duoti įrodymus, kada yra davusi faktinai vyriausybė įsakymus atlikti tie tuos veiksmus, kuriuos tie lietuviški sadistai atlikinėjo. Matyt, tu turi galvoje dar Smetonėlę. Tai tu turi žinoti, kad jis movė jūsų keliais, tik laimingiau, nes savo čemodanus prisipylė valstybinio aukso, su kuriuo jam neteko atsiderinti jūsų ubagiškoj padėtyj.

Žinok, kad tą įsakymą davė vokiečių naciai, pritariant visokiems tarėjams, lietuviškos administracijos tarnautojams. O vykdė tautos atmatos. O kas tos atmatos, tau aiškinti nereikia, nes pats puikiai žinai dar iš tų laikų, kuomet ėjo pogrindinis laikraštukas "Lietuvos Judas", išleistas 1943 metais, rugsėjo 13, kad duoti pavardes žmonių, dirbančių nusikalstamą darbą prieš Lietuvos žmones. Tu žinai, kad jų laukė teisingumo ranka, tai ar jie galėjo likti? Jie turėjo bėgti su tais, kurių bernais buvo.

Aš pats, skaitydamas tą laikraštį, nekarta pagalvočiau, kad čia tik patys svarbiausi, bet ir tai kiek čia jų randasi šitų žmonių, gyvenančių sąjungininkų globoj. Bet ką tau įrodys? Tu visvien viską tempai ant jūsų visų nuvalkioto korpulio. Tik žiūrėkit, kad betempiant netrukty, kaip tas muilo burbulas. Tu viską supranti ar nori suprasti atbulai, kas yra buvę, rašydami gudromis frazėmis, bet jos blunka prieš tikrovę. Gal tu pasakyki vėl, kad šitie pabėgėliai ramiausi ir taikiausi žmonės, iš kurių nėra jokiose valdžios tarnybose nacijų okupacijos laikais buvę? Tą žinoma, tu gali pasakyti, bet kas tavimi tikės? Tu pats savimi netiki.

Jūs visi rašot, kad kai susitvėrė tarybinė Lietuvos vyriausybė, tai visi žymesnieji tarnautojai buvo iš darbininkų, o vyriausybė pasitraukė į Sovietų Sąjungos gilumą. Tą ir aš patvirtinu. Tik dar atsiminkit, ką rašėt anksčiau, kad vėliau nerašytumėt prieš savo mintį. Dabar pasakykit, kaip galėjo komunistai būti tais žmonėmis, kurie dirbo kartu su naciais, jei visa Tarybų Lietuvos administracija pasitraukė, o likusių daugumą sušaudė, ištrėmė į Vokietiją darbams, sukišo į koncentracijos lagerius? Kas per vieni buvo tie žmonės, kurie buvo policijoje, savisaugoj, direktoriais, teisėjais (teisėjai visur buvo lietuviai), urėdais, girininkais, vertėjais ir panašiais? Atmink, kad ši-

tie ponai yra didžiama inteligentijos, kuri dar randasi Vokietijoje ar kur kitur sąjungininkų globoj. Aš manau, kad visiems yra aišku, kas jie yra ir kuo buvo.

Tu cituoji visokias datas, bet ar kartais negalėtum pacytuoti skaitlines žmonių, neturėjusių jokių reikalų su naciais okupacijos metais? Tos skaitlinės buvo spausdintos lenkų P.A.V. laikraštelyje. Man įdomu, ir daug kam, kaip tu vėl meluosi. Neprisiskaityk sau tų, kurie su policijos pagalba buvo ištrėmti į karo pramonę, vergų darbui, nes jie su jumis neis niekuomet. Tu jau prisiskaitėi tuos visus 25000 koncentracijos lageriuose buvusius žmones, kurių kanciomis jūs dangstotės. Bet nepamiršk, kad 10 nuosimčių iš jų okupacijos metais jūs apšaukėt komunistais, apskundėt vokiečiams, kurie sugrūdo į kacetus. Dabar dangstotės jais. Bepigu dangstyti, kuomet jie randasi jūsų įtakoje, lagerių gyvenime. Bet pažiūrėkit, ką iš jų daugumas pasakys, kada išsivaduos iš jūsų globos.

Rašai, kodėl nevažiavau namo, nors buvo galima tai padaryti. Taip, tas buvo sakoma. Bet pasakyk, kad važiuoji, tai pamatysi, kas atsitiks. Prisimink Lubeką ir daugybę panašių lagerių. Gal sakysi, kad tenai nieko nebūdavo? Galu tikėti, kad tu tą panėigsi savais išvedžiojimais. Negi advokatas, ginąs nusikaltėlių, kad ir žinodamas jį esant kaltu, pasakys, kad jo ginamasis kaltas. Todėl ir pats esi advokatas, ginąs tų "nuskriaustų" reikalus — o gal net ir savo kailį. Man aišku, kodėl visur ir visada meluojat dangstydamiesi nekaltumu ir humanišku. Bet nepamiršk, kad jūs ne vieni esate, kad daug ką apie jus žino.

Tu per visą straipsnį rėki, kodėl dangstaus slapivarde. Pasakyk, kodėl didžiama jūsų, rašančių jūsų krypties spaudoje, pasirašo slapivarde? Jei primeti slapuko vardą man, tai pasakyk, kas buvo Lazdynų Pelėda, Šatrijos Ragana? Kodėl V. Kudirka pasirašydavo slapivarde? Tu toks gudrus, bet pamiršti tą, kas visur galima. Aš tavyje matau tą naivų gimnazistą, rašantį vaikams pasakaites ir gąsdinantį juos visokiais baubais. Bet aš tavo baubų nesibijau (Pabaiga ant 12 pusl.)

Žinios iš T. Lietuvos

Tarybų Lietuvos konditerijos fabriku kolektyvai gerai pasirengę darbai naujose sąlygose. Praplėsti veikiantieji cechai, paleisti nauji, pastatyta daug papildomų įrengimų.

Vilniaus "Fortūnos" ir "Žibutės" fabrikai po rekonstrukcijos padidino savo pajėgumą du kartus. "Fortūnos" konditerijos fabrike paleistas naujas minkštų saldainių cechas, praplėstas biskvitų cechas, įrengtas didelis karamelio skyrius.

Du su puse kartų padidino savo gamybą Klaipėdos "Pirmosios gegužės" vardo konditerijos fabrikas. Nauji, šokolado ir minkštų saldainių cechai pradėjo veikti ir Šiaulių "Rūtos" fabrike. Gamybinis įmonės pajėgumas užaugo du su puse kartų.

Žymiai sumechanizuotas Kauno "Ramūnės" fabrikas. Paskutiniuoju laiku pastatyta ir paleista karamelio ir šokolado cechuose 12 mašinų. Per parą čia pagaminama du su puse tonų konditerijos gaminių daugiau, negu buvo gaminama keleta mėnesių atgal.

1948 metais fabrike konditerininkai duos du kartus daugiau įvairių gaminių, negu 1947 metais.

Šauniais laimėjimais suteko Naujus Metus "Inkaro" fabrike kolektyvas.

Prieš du metus entuziastai statytojai rado vietoje fabriko tuščias užsiukšlintas patalpas. Čia vokiškieji okupantai buvo įrengę garažą.

Dabar fabrike veikia valcų, kirpimo, vulkanizacijos ir kiti cechai. Jie aprūpinti naujosiomis gautomis iš Leningrado mašinomis.

Darbininkų brigada, vadovaujama kandidatės į Kauno miesto Tarybos deputatus Kučinskaitės, pagamina po 1,000 porų guminių avalynių per pamainą esant užduočiai 550 porų.

Fabrike įvedama daug darbo našumų keliančių naujienybių. Montuotojų brigada įrengė naują štapavimo presą, dviračių presą, baigiamą montuoti papildoma valcavimo mašina.

ZAWIDOSKI FUNERAL HOME LTD.
 561 Selkirk Ave. Winnipeg, Man.
 Telefonas: 51 500

LIETUVISKAS VIESBUTIS
Roosevelt Hotel
 655 Main St., Winnipeg, Man.
 Visokios Rūšies Ašus, Skubus Patarnavimas,
 Taipgi Puikūs Kambariai Nakvynei
 Savininkas, Boleslovas Lukasevičius

Lietuvis Barberis
 STAG BARBER SHOP
 640 Main St., Winnipeg
 Puikiai Darbą Atlieku ir Skubus Patarnavimas,
 Pagal Asmens Pareikavimą.
 Kviečiu Persitikrinti
 P. Motiejunas, Savininkas

Lietuviška Valgykla
Union Coffee Shop
 387 SHERMAN AVE. N. HAMILTON, ONT.
 Šviežias Maistas. Geras Pasirinkimas Įvairių Lietuviškų Valgių. Turime Kambarių Apsistojimui.
 Savininkas Ch. Pampalas
 Telefonas: 46917

MONTREALO ŽINIOS

Ligoniai

Antra savaitė kai serga Antanas Kavoliūnas. Kurį laiką gulėjo General ligoninėje ir gydėsi kojas. Dabar tiniu laiku jau sugrįžo į namus, 624 Beatty St., Verdun, ir tikisi greitai laiku pasveikti.

Serga siuvėjas Mickevičius. Ligonis randasi Victoria ligoninėje.

Krikštynos

Vasario 7 d. tapo pakrikštyta drg. Lesevičių dukrelė vardu Linda Audrey. Kūmais buvo Vera Virbilienė ir Juozas Petrauskas.

Drg. Lesevičiai iškėlė puiką krikštynų puotą ir sukviėtė daug savo artimų draugų ir giminių.

Svečiavosi

Užpėreitą savaitę buvo atvykęs į Montrealą pasisvečiuoti V. Žižniauskas iš Rodney, Ont., pas savo švogerį, Juozą Čičinską.

Klaidingos Paskalos

Kažkas Montreale paskleidė gandus, kad buvusi montrealietė Paulina Baltakytė, dabar gyvenanti Edmontone, esanti užmušta. Tačiau pasirodo, kad paskalai pramanyti. Baltakytė yra sveika ir gyva ir yra atrašiusi laišką savo draugams.

Atidarytas Jaunuomenės Darbų Biuras

Vasario 5 d. miesto majo-

ras Houde oficialiai atidarė Jaunuomenės Darbų Biurą, ant 1200 St. Alexander St. Tai pirmas toks biuras visoje Kanadoje. Biuro tikslas yra padėti jaunuomenei susirasti darbus, atitinkančius jų išsilavinimui ir norui. Tai biurą įsteigė komitetas nuo 250 Montrealo organizacijų.

Per Vieną Parą Padaryta 26 Vagystės

Sausio 5-6 naktį, Montreale vagys sumušė rekordą: buvo padarytos 26 vagystės ir išvogta apie \$10,000 vertės prekių ir pinigais iš krautuvių ir privatinų namų.

Daugiausiai buvo pavogta iš vienos krautuviės ant St. Denis St., \$3,040 vertės.

Tą pačią savaitę, didelės sumos pinigų buvo pavogtos iš vieno banko Montreale ir vieno banko provincijoje, Laprerie miestuke. Apsimas-kavę trys banditai išnešė \$6,000.

Dėl tokio didelio vagysčių skaičiaus, miesto valdyba pareikalavo iš policijos viršininko pasiteisinimo. Policijos viršininkas, Langlois, teisinasi, kad miestas per mažai turi policijos, tik 1,400 ant 1,000,000 gyventojų. Jis reikalauja padidinti policininkų skaičių dar 600.

Duplesis Turis Išvedęs Diktafoną Seime

Liberalų vadas Godbout, Kvebeko seime pareiškė kaltinimą, kad provincijos premjeras Duplesis turis pro-

pagandos tikslais išvedęs savo deskoje diktafoną ir užsirekorduoja savo kalbas. Godbout reikalauja, kad būtų leista ir kitiems seimelio atstovams tokius diktafonus įsivesti. Bet Duplesis užsiginė, jis sakosi tokio diktafono neturįs išvedęs. Dalykas pakliktas ištyrimui.

Mirė Buvusi Pirmoji Moteris Daktaras

Vasario 1 d. Montreale mirė buvusi pirmoji moteris daktaras G. R. England, 81 metų amžiaus. Ji buvo pirmą moteris daktaras visoje Kanadoje.

Dr. England yra gimusi Montreale, bet daktaro mokslą turėjo studijuoti Kingstone, Queens universitete, nes McGill universitetas tuo laiku moterų daktarus mokintis nepriėmė. Baigusi mokslą ilgą laiką ji dirbo General ligoninėje, vėliau, kai apsivedė su dr. England, atsidarė savo privatinę kliniką mieste.

Advokatas Moteris

Vasario 2 d. pirmą kartą teisme pasirodė advokatas moteris, Franciose Perron. Ji yra narys firmos Lacoste & Lacoste.

Reporteris

Klaidos Pataisymas

MONTREAL. — Aprašyme Amalgamated Clothing Workers of America 242 skyriaus kriaucių veiklos, kuris tilpo Liaudies Balse Nr. 853, įsibrovė klaida. Buvo sumaišyti du dalykai į vieną ir neaiškiai pasakyta.

Kur sako, kad kiekvienas narys gauna pašalpą, vyrai \$12.00, o moterys \$8.00 į savaitę, per 13 savaičių, reikėjo pridėti, kad prie to dar gauna ir \$500 pomirtinės.

Toliau pasakyta: "Tačiau, pagal naują įstatymą, kuris pradėjo veikti nuo sausio 15 dienos, nariai privalės apsimokėti už ligoninę \$3.00 į dieną ir \$15.00 už ištyrimą ištikus nelaimi," bet turėjo būti: "Pašalpos fondas apmokės už ligoninės kambarį po \$3.00 į dieną ir \$15.00 už ištyrimą laikotarpyje 31 dienos ligos. Tik už daktarą ir vaistus turės apsimokėti pats ligonis".

Buvo pasakyta: "Vyro šeima gaus pašalpą, o moters šeima negaus". Turėjo būti pasakyta, kad vyro šeimai bus užmokėta už ligoninės kambarį laike ligos (vaikai iki 18 metų, jeigu nedirba), bet moters šeimos narių ligoninės išlaidos nebus apmokamos iš pašalpos fondo.

Dar toliau buvo pasakyta, kad bus reikalaujama mokėti į nuosimtis į apdraudos

"Nepriklausoma Lietuva"

MONTREAL. — Išėjo pora numerių "Nepriklausomos Lietuvos", kurį redaguoja naujai atvykęs iš Vokietijos redaktorius. Daugelis montrealiečių susijdomavo nauju laikraščiu, nes tikėjosi ką nors nauja išgirsti. Bet pavarčius smulkiai išmargintus lapus ir perskaičius kaikuriuos straipsnius, pasirodo, kad ir dabartinė "Nepriklausoma Lietuva" nieku nesiskiria nuo ankščiau leisto mėnesinio sąsiuvi-

niuko tuo pačiu vardu, kurį redagavo Orlauskaitė su Navisku.

Visas laikraštis užverstas tik koliojimais prieš komunistus ir šmeižtais prieš "Liaudies Balsą", jo veikėjus ir simpatikus. Išistas puslapis buvo pašvestas juodinimui drg. Kosto Kilikevičiaus dėl jo brolio laišku, apkalbant Kilikevičių, kad jis brolio laiškus suklastavo. Bet kas, iš tikrųjų, laiškus klastuoja ir faktus iškraipo? Senoji "N. L." nesugebėjo taip suklastuoti raštų, kaip tą daro naujoji "N. L.". Matoma, kad tai naujų redaktorių darbas. Bet tai nieko stebėtina.

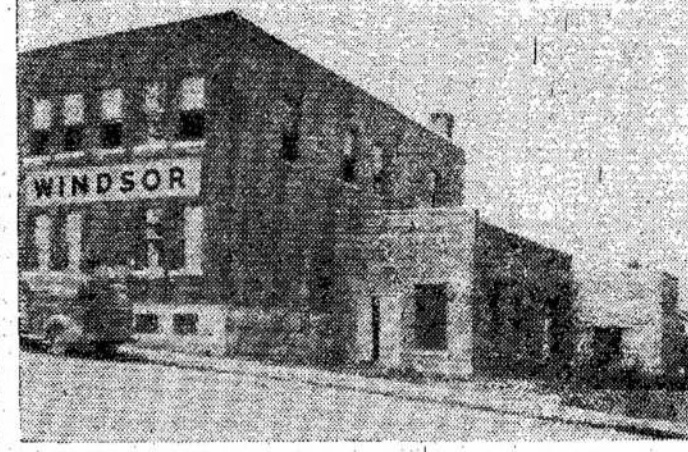
Visiems yra žinomas faktas, kad Lietuvoje buvo fa-

fondą, o turėjo būti pasakyta, kad bus reikalaujama iš samdytojų mokėti į pašalpos ir ligoninės fondą 1 nuosimtis nuo išmokėtos sumos darbininkų algų.

Dzūkas

WINDSOR

Dry Cleaners & Dyers Co. Ltd.

Duoda 20% Nuolaidą Ant Viso Darbo, Ką Tik Turite Namuose Valymui, Dažymui ir Sutaisymui Windsor yra viena iš vėliausių ir moderniskiausių Dry Cleaning šapų Montreale. Greitas Patarnavimas.

20 Metų Patyrimas Garantuoja Darbą

Savininkai:

A. Keršys, P. Petrulis, P. Keršulis, A. Greibus

1205 Church Ave. YOrk 0222

VERDUN, QUE.

Parduodam Namus

PARŪPINAM UGNIES, VAGYSTĖS, AUTOMOBILIŲ, STIKLO ir t. t. APDRAUDĄ PARDUODAM LAISNIUOTUS TAVERNUS, GROSERNES, MĖSINES, ICE CREAM PARDUOTUVES IR KITUS BIZNIUS

Naujus 2 Flatų Duplexus — Visi Moderniški

Naujus 4 Flatų Duplexus — Visi Moderniški

Taipgi

Turime Keletą 2, 4, 6 Flatų Namus,

Pastatytus 5-10/Metų Atgal

Rašykite, telefonukite arba atsilankykite asmeniškai Mes esame propečių ekspertai

REED'S RENTING SERVICE REG'D

4834 VERDUN AVE., VERDUN

Tel. YOrk 5558; sekmadieniais ir vakarais po 8.30: TRenmore 1678

Mr. R. Bennett, Manager.

Tel: Ofiso CH. 5020 Valandos: 2 — 5 p.p., 7 — 9 v.v.
Namu — AM 9324 Ir sulig susitarimo

Dr. E. Andrukaitis

LIETUVIS GYDYTOJAS
Buvęs Kanados Karo Laivyno Chirurgas
2540 SHERBROOKE EAST — MONTREAL, QUE.
(Ant Frontenac Kampo)

Tel: BFlairs 2200. Valandos: 4—5 po piet, 7—9 vak.
ir sulig susitarimo, išskiriant šeštadienius ir sekmadienius.

Daktaras Rabinovičius

Chirurgas Specialistas
Turite savo ligoninę, egzaminuojū ir gydau įvairias ligas.
Darau, visokias operacijas ir persvietimus (X - Rays).
Vytauto Klubo ir M.L.S. ir D.P.D. nariams pagiginta kaina.
4351 ESPLANADE AVE., MONTREAL, QUE.

Dr. Roman Pniewski

Daugelį Metų Praktikavęs Didelėse Ligoninėse ir Klinikose Europoje ir Amerikoje
Specialistas Venerinių L'gų ir Akuserijos
3537 PARK AVE. Tel. HA. 7623 MONTREAL
Valandos Nuo 3 iki 9 Val. Po Pietų

Nr. 853
šistinė vald
kais. Lietuv
se mārširav
ginkluoti j
kai, fašisti
nariai, su p
siais ir šūki
dus. Jaunu
lėjama gry
matu. Lietu
raščiai sklei
pagandą ir
gyventojus
kuria ėmėsi
kietijos. Q
kiečių prop
mis priemo
vokiečiai sa
me pasauly
noma gana.

Hitleris,
sui, pripur
nuomenės
višką" arįc
nugalimą V
save pasist
vaiciu. K
tiklo ir ge
vo išgalvota
darė "burn
ninkams, su
kalėjimus
mas koncent
se. Padaręs
į užsienį skl
gandą negai
Lietuvoj;
godžiai gēr
ir sekė Hitl
pavyzdžiu l
čių redakto
liai parinkt
sugebėjo hi
ją "persisem
raščius per
nėms.
Be abejo
bartinis rec
vadinasi Gi
vardė tikra
fašistinės p
nā" yra iš
ir praktiko
prie Smeto
Vokietijoje,
į Kanadą, t
liau per
Lietuvą". J
no, kad kar
yra ant tiek
ims tą fašis
ir patikės,
šistinės pro
lyg jos neį
Bet kam
pažįsta hitl
ir jos tikslu
žino, kur
tautą nuveč

Tel. PL. 96
At
J. M. I
Kalba
Atlieku vis
navimus,
testamentu
morg
20 St. Jam
MONT

Atvira I
LIETUV
Vienintelė t
Akroainio /
Motery Dien
nuo 2 P.
3963 CO
Tel.

šistinė valdžia Smetonos laikais. Lietuvos miestų gatvėse marširavo organizuoti ir ginkluoti jaunuomenės pulkai, fašistinių organizacijų nariai, su patrijotiniais obalsiais ir šūkais išnaikinti žydus. Jaunuomenė buvo auklėjama grynai fašistiniu pamatu. Lietuvos didieji laikraščiai skleidė fašistinę propagandą ir penėjo Lietuvos gyventojus ta propaganda, kurią ėmėsi iš hitlerinės Vokietijos. O kokia buvo vokiečių propaganda ir kokiomis priemonėmis ją skleidė vokiečiai savo krašte ir visame pasaulyje, taipgi yra žinoma gana puikiai.

Hitleris, padedant Gobelisui, pripumpavo savo jaunuomenės galvas apie "dievišką" arijonų rasę, apie nenugalimą Vokietiją ir pats save pasistatė vokiečių dievišku. Kad atsiekti savo tikslo ir geriau praplėsti savo išgalvotas ideologijas, uždarė "burnas" savo mokslininkams, sukišdamas juos į kalėjimus arba numarindamas koncentracijos stovyklose. Padaręs "tvarką" viduje, užsienį skleidė savo propagandą negailėdamas pinigų.

Lietuvoj Smetonos valdžia godžiai gėrė tą propagandą ir sekė Hitlerio darbus, ir jo pavyzdžiu Lietuvos laikraščių redaktoriai buvo specialiai parinkti asmenys, kurie sugebėjo hitlerišką ideologiją persisemti ir ją per laikraščius perduoti savo žmonėms.

Be abejonės, "N. L." dabartinis redaktorius, kuris vadinasi Giriniu, bet jo pavardė tikra yra kita, tą visą fašistinę propagandą "mena" yra išmokęs teoretiniai ir praktikoje dar būdamas prie Smetonos Lietuvoje ir Vokietijoje, dabar, atvykęs į Kanadą, bando ją tęsti toliau per "Nepriklausomą Lietuvą". Jis, matomai, mano, kad kanadiečiai lietuviai yra ant tiek kvaili, kad, štai, ims tą fašistinę propagandą ir patikės, lyg jie nebūtų fašistinės propagandos matę ir lyg jos nepažintų.

Bet kanadiečiai lietuviai pažįsta hitlerinę propagandą ir jos tikslus žino. Jie taipgi žino, kur Hitleris vokiečių tautą nuvedė su savo propa-

Montrealo Lietuvių Vilijos Choro

KONCERTAS

Sekmadienį, Vasario 22 Dieną

Carpenters Union Hall

(3560 St. Lawrence St.)

Programoje: Komedija "Fifty-Fifty", Vilijos choras, Vilijos chorisėjų sekstetas, B. ir J. Juraityčių duetas,

G. Taruskaitė, Šokiai ir Juokai.

Pradžią 2 val. p. p.

Valdyba

"Vilijos" Garsai

MONTREAL. — Šiais metais Montrealo koncertų labai mažai, kaip kopūstų mūsų turguose.

Vilijos choras, ruošdamasis koncertui, tą žino ir su pilnu garu ir visais "indži-

ganda ir ką ji už tai gavo, sekdama paskui jo. Prie to paties veda ir Kanados fašistinis judėjimas. Jis veda prie katastrofos, kokią ištiko Vokietiją.

Tačiau "N. L." redaktorius turi viltį. Jis mano pasišienausias, savo laikraštį pavadindamas darbininkų laikraščiu. Bet visi žino kokie "darbininkai" tą laikraštį redaguoja.

Panevėžys

nais" ruošiasi perstatyti tokį koncertą, kad tie, kurie jį matys, nesigailės palaukę porą mėnesių be koncerto.

Koncertas įvyks vasario mėnesio 22 d., sekmadienį, Karpenterių Unijos salėje, 3560 St. Lawrence St. Choras labai norėjo turėti savo koncertą Vytauto Klube, kur jis laiko pamokas. Bet labai gaila, kad vaikučiams nėra leistina ten atvykti, pagal Kvebeko įstatymus. O kadangi mes esam paruošę koncertą ir suaugusiems ir vaikučiams palinksminti, tai neturėjom kitokios išeities ir su gailėsiu turėjome imti kitą salę.

Vilijos choras, turėdamas stiprias menines jėgas, apart

dainų, perstatys 1 veiksmo komediją "Fifty-Fifty". Tai labai pagarsėjusi Amerikoje komedija. Ji buvo perstatyta Rytiniame Meno Festivalyje, dideliame menininkų sąskri- dyje Brooklyne. Ir ši komedija bus perstatyta pirmą kartą ne tik Montreale, bet visoj Kanadoj.

Tai yra naujienybė, kadangi ji yra parašyta pusė lietuviškai, pusė angliškai, toje kalboje, kurią mes naudojame kas dieną. Tame ir vardas labai tinka "50-50".

Režisuojant B. Petroniui, veikale dalyvauja E. Petronienė, J. S. Jarmalinskaitė, N. Kielaitė ir B. Žemaitis.

Šiam koncerte Vilijos choras dainuos tris naujas dainas. Apart L. Meno Sąjungos dainų, dainuos "Kas bus" su B. Juraitytės solo ir "Jaunimo Maršas" — abi yra gautos iš K. Žižiūno.

Choro mokytojas K. Sebastianovich deda visas pastangas, kad choras neblogai sudainuotų visas dainas, tiek naujas, tiek senas. Jam nuoširdžiai pagelbi jo žmona.

Apart to, montrealiečiai turėsite progos pamatyti ir išgirsti mūsų jaunos muzikės J. Juraitytės vadovaujamą, ir sumokintą sekstetą, kuris susideda iš L. Nadeau-

Kleiziūtės, E. Petronienės, D. Tamošiūnaitės, N. Kielaitės ir B. ir J. Juraityčių. Tai stambus melodijos ansambelis.

Be to, Janina ir Birutė dainuos kartu ir su B. Žemaičiu.

Pamarginimui programos, mes pakvietėm mūsų geros choristės Taruskaitės dukrelę Genutę išpildyti porą dalykėlių. Niekada nėra per anksti nei per vėlu dalyvauti mene.

L. Nadeau-Kleiziūtė, savo gabumus šokiuose perleidžia į dvi choristes, kurias ji mokina šokti. Ir jos sumanymu ir J. Naujokaičio pagalba, jūsų nuotaika pakils laike koncerto — jie organizuoja juokus.

Kadangi choras mėgina ant savo koncerto pakviesti ir viešnią daininukę iš Amerikos, Konst. Menkelūnaitę, tai dalies savo programos mes dar neskelbiame, nes dar tikrų žinių neturim, ar ji galės atvykti tą dieną. Būtu smagu, jeigu ji atvyktų, bet jeigu negalės, tai mes dar turim užkasę daug savo turto.

O jūs, choristai, atsilankykite visi, pagelbėkit tiem, kurie daro viską dėl geriausio.

J. Klevas

Ofiso: YO. 8531

Namų: YO. 5438

Verdun Plumbing Co.

633 Burnside St., Montreal
Savininkas P. Gurklys

J. H. BENOIT

Graborius - Funeral Director

Nullūdimo Valandoj — Atsitikime Mirties
Duoda Geriausį ir prieinamiausį Laidotuvių Patarnavimą

Tel.: AMherst 0694

2102 Fullum St.

Montreal

Netoli Ontario St. E.

VICTORIA

CLEANERS & DYERS CO.

Valome ir dažome vyriškus ir moteriškus drabužius. Pageriname (Drax) reinkautus. Taipgi valome kitus namų reikmenis, kaip: langatieses (curtains), antklodes ir taip toliau, išskiriant skalbinius. Paimame iš namų ir pristatome atgal. Pagerintas aptarnavimas Klauskite informacijų:

Savininkai:

J. Matulaitis, G. Kriaučiūnas ir A. Majauskas
Tel. TR. 1135 — Telefoną Atsako Lietuvaitė
2830 ALLARD ST., Wille Emard, MONTREAL

NAMŲ DEKORAVIMO KONTRAKTORIUS

Otto Ramanaukas

2520 Hochelaga St. Montreal Tel.: FA. 6474

Maliavojam, popieruojam, išlyginam grindis ir dekoruojam naujus ir senus namus.

ADAMS MACHINE & TOOL WORKS

Darom Naujus ir Taisom Senus Visokius Namų Reikmenis: Įrankius, Skalavimo Mašinas, Pečius, Šaldytuvus, Prosus ir Kt.

Savininkas: J. ADOMONIS

724 MARIN AVE., MONTREAL
(Netoli St. James ir Atwater kampo)

Tel.: WI. 1331; Vakarais ir Sekmadieniais YO. 8028

Tel.: PL. 1871

Room 405, 132 James St. W.
Montreal 1, Que.

Albertas J. Norkeliūnas

(General Insurance)

Duodu teisingą ir geriausį patarnavimą visose apdraudose. Pildau valdiškas blankas, affidevitus ir tt Valandos: trešiad. ir penkt. tarp 9.30 — 12.30 A.M.; antrađ. ir ketvirtad. tarp 1.30 — 4.00 P.M.

Tel. PL. 9659 Gyv. DO. 5947

Advokatas

J. M. Rosenfeldas

Kalba Lietuviškai

Atlieku visus teismų patarnavimus, darau palikimo testamentus, įgaliojimus, morgičius ir kt.
20 St. James St E. Kamb 26
MONTREAL, QUE.

Atvira Dieną ir Naktį

LIETUVIŠKA PIRTIS

Vienintelė tos rūšies Montreale Akmeninio Apšildymo Sistema Motery Dienos; Antradieniais nuo 2 P. M. iki 12 P. M.
3963 COLONIAL AVE.
Tel. PL. 0094

L. SOLOVJEVAS

Vertė PR. ŠEREKA

RAMYBĖS DRUMSTĖJAS

(Tešynys)

— Palauk, — skubiai pertraukę jį Chodža Nasredinas, — aš dar ne viską pasakiau. Aš ruošiausi sukalbėti maldą iš trijų šimtų žodžių, pagal gautų tangų skaičių. Bet dabar manau, kad galima pasitenkinti dviejų šimtų penkių dešimtų žodžių maldą. Turėklai iš mano pusės bus šiek tiek trumpesni ir plonesni. O tu sukalbėsi penkių dešimtų žodžių maldą, ir išmintingasis Alachas iš tiek rąstų sugebės padaryti turėklus tavo pusėje.

— Kaip tai? — pasipriešino tarnas. — Vadinas, mano turėklai bus penkis kartus trumpesni už tavuosius?

— Bet už tai pačioj pavojingiausioj vietoj! — gyvai pridūrė Chodža Nasredinas.

— Ne! Aš nesutinku su tokiais trumpais turėklais! — griežtai atsakė tarnas.

— Vadinas, dalis tilto liks netverta! Aš visas išblykstu, ir mane išmuša šaltas prakaitas, pagalvojus apie baisų pavojų, grėsiantį mano ponui! Aš manau, kad mes abu turime sukalbėti maldą iš šimto penkiasdešimt žodžių, idant turėklai iš abiejų pusių būtų vienodi. Na, tegu jie ir bus ploni, bet už tai iš abiejų pusių. O jei tu nesutinki, tai aš žiūriu, kad tu linki blogo mano ponui. Aš tuojau pašauksiu žmones, ir tu tiesiog atsidursi požeminiame kalėjime!

— Ploni turėklai! — įnirtingai sušuko Chodža Nasredinas, lyg pajutęs, kad kapšelis krustelėjo už jo juostos.

— Tavo nuomone, užtenka aptverti tiltą vytelėmis! . . . Suprašę gi, kad turėklai iš vienos pusės būtinai turi būti storesni ir tvirtesni, kad pirklys turėtų už ko nusitverti, jei jis sukluptų ir imtų kristi!

— Pati teisybė kalba tavo lūpomis! — džiaugdamasis sušuko tarnas. — Tegū jie būna storesni iš mano pusės, o aš jau nepasigailėsiu darbo ir sukalbėsiu maldą iš dviejų šimtų žodžių.

— O iš trijų šimtų nenori? — piktai tarė Chodža Nasredinas.

Kai jie išsiskyrė, Chodžos Nasredino kapšelis buvo perpus lengvesnis: jie susitarė, kad tiltas į rojų turi būti aptvertas iš abiejų pusių visiška vieno ilgio ir stiprumo turėklais.

— Šudiev, keleivi, — tarė tarnas. — Šiandien mes su tavim atlikome dorovingą reikalą.

— Šudiev, gerasis, ištikimasis ir dorasis tarne, taip besirūpinąs savo šeiminingo sielos išganymu. Dar pridursiu, kad ginčė tu tikrai nusileistum net pačiam Chodžai Nasredinui.

— Kodėl tu prisiminei jį? — susidomėjo tarnas.

— Taip sau. . . Užėjo ant liežuvio, — atsakė Chodža Nasredinas, sau vienas pagalvojęs: "Ehė. . . tai, atrodo, ne paprastas paukštis".

— Gal būt, tu jam esi koks nors tolimas giminaitis? — paklausė tarnas. — Arba pažįsti ką nors iš jo gimių?

— Ne, aš niekada su juo nesusitikau ir nepažįstu nei vieno iš Chodžos Nasredino giminaičių.

— Pašakysiu tau į ausį, — tarnas pasilenkė balne: — aš esu Chodžos Nasredino giminaitis. Aš jo pusbrolis. Mes kartu praleidom vaikystės dienas.

Chodža Nasredinas, galutinai įsitikinęs savo įtarimo tikrumu, nieko nebeatsakė. Tarnas pasilenkė prie jo iš antros pusės.

— Jo tėvas, du broliai ir dėdė žuvo. Tu, tikriausiai, girdėjai, keleivi?

Chodža Nasredinas tylėjo. — Koks žvėriškas emiro pasielgimas! — sušuko tarnas.

Chodža Nasredinas tylėjo. — Visi Bucharos viziriai — kvailiai! — staiga tarė tarnas, drebėdamas iš nekantrumo ir godumo, nes už laisvai galvojančių žmonių sugavimą izdas išmokėdavo didelį atlyginimą.

Tačiau Chodža Nasredinas atkakliai tylėjo.

— Ir pats mūsų šviesiausias emiras taip pat kvailys! — tarė tarnas. — Ir iš viso nežinia, ar yra danguje Alachas, ar jo visai nėra.

Tačiau Chodža Nasredinas tylėjo, nors atžarus atsakas ausiu žėrėjo tyliame ore, kuris buvo toks skaidrus nuo karštų ištirpusių spindulių.

— "Va štai, vis dėlto atsirado giminėlė", pašaipiai galvojo Chodža Nasredinas. "Senis man nemelavo: šnipų iš tikrųjų knibždėte knibžda Bucharoje, kaip mūsų, ir reikia būti atsargesniam, nes senas priežodis sako, kad nusikaltęs liežuvius nukertamas kartu su galva".

Taip jis ilgai jojo, tai pa niurdamas, prisiminęs savo palengvėjusį kapšėlį, tai šypsodamasis iš mūito rinkėjo peštynių su pasipūtusi didžturėčiu.

džai Nasredinui.

— Kodėl tu prisiminei jį? — susidomėjo tarnas.

— Taip sau. . . Užėjo ant liežuvio, — atsakė Chodža Nasredinas, sau vienas pagalvojęs: "Ehė. . . tai, atrodo, ne paprastas paukštis".

— Gal būt, tu jam esi koks nors tolimas giminaitis? — paklausė tarnas. — Arba pažįsti ką nors iš jo gimių?

— Ne, aš niekada su juo nesusitikau ir nepažįstu nei vieno iš Chodžos Nasredino giminaičių.

— Pašakysiu tau į ausį, — tarnas pasilenkė balne: — aš esu Chodžos Nasredino giminaitis. Aš jo pusbrolis. Mes kartu praleidom vaikystės dienas.

Chodža Nasredinas, galutinai įsitikinęs savo įtarimo tikrumu, nieko nebeatsakė. Tarnas pasilenkė prie jo iš antros pusės.

— Jo tėvas, du broliai ir dėdė žuvo. Tu, tikriausiai, girdėjai, keleivi?

Chodža Nasredinas tylėjo. — Koks žvėriškas emiro pasielgimas! — sušuko tarnas.

Chodža Nasredinas tylėjo. — Visi Bucharos viziriai — kvailiai! — staiga tarė tarnas, drebėdamas iš nekantrumo ir godumo, nes už laisvai galvojančių žmonių sugavimą izdas išmokėdavo didelį atlyginimą.

Tačiau Chodža Nasredinas atkakliai tylėjo.

— Ir pats mūsų šviesiausias emiras taip pat kvailys! — tarė tarnas. — Ir iš viso nežinia, ar yra danguje Alachas, ar jo visai nėra.

Tačiau Chodža Nasredinas tylėjo, nors atžarus atsakas ausiu žėrėjo tyliame ore, kuris buvo toks skaidrus nuo karštų ištirpusių spindulių.

— "Va štai, vis dėlto atsirado giminėlė", pašaipiai galvojo Chodža Nasredinas. "Senis man nemelavo: šnipų iš tikrųjų knibždėte knibžda Bucharoje, kaip mūsų, ir reikia būti atsargesniam, nes senas priežodis sako, kad nusikaltęs liežuvius nukertamas kartu su galva".

Taip jis ilgai jojo, tai pa niurdamas, prisiminęs savo palengvėjusį kapšėlį, tai šypsodamasis iš mūito rinkėjo peštynių su pasipūtusi didžturėčiu.

— Kodėl tu prisiminei jį? — susidomėjo tarnas.

— Taip sau. . . Užėjo ant liežuvio, — atsakė Chodža Nasredinas, sau vienas pagalvojęs: "Ehė. . . tai, atrodo, ne paprastas paukštis".

— Gal būt, tu jam esi koks nors tolimas giminaitis? — paklausė tarnas. — Arba pažįsti ką nors iš jo gimių?

— Ne, aš niekada su juo nesusitikau ir nepažįstu nei vieno iš Chodžos Nasredino giminaičių.

— Pašakysiu tau į ausį, — tarnas pasilenkė balne: — aš esu Chodžos Nasredino giminaitis. Aš jo pusbrolis. Mes kartu praleidom vaikystės dienas.

Chodža Nasredinas, galutinai įsitikinęs savo įtarimo tikrumu, nieko nebeatsakė. Tarnas pasilenkė prie jo iš antros pusės.

— Jo tėvas, du broliai ir dėdė žuvo. Tu, tikriausiai, girdėjai, keleivi?

Chodža Nasredinas tylėjo. — Koks žvėriškas emiro pasielgimas! — sušuko tarnas.

Chodža Nasredinas tylėjo. — Visi Bucharos viziriai — kvailiai! — staiga tarė tarnas, drebėdamas iš nekantrumo ir godumo, nes už laisvai galvojančių žmonių sugavimą izdas išmokėdavo didelį atlyginimą.

Tačiau Chodža Nasredinas atkakliai tylėjo.

— Ir pats mūsų šviesiausias emiras taip pat kvailys! — tarė tarnas. — Ir iš viso nežinia, ar yra danguje Alachas, ar jo visai nėra.

Tačiau Chodža Nasredinas tylėjo, nors atžarus atsakas ausiu žėrėjo tyliame ore, kuris buvo toks skaidrus nuo karštų ištirpusių spindulių.

— "Va štai, vis dėlto atsirado giminėlė", pašaipiai galvojo Chodža Nasredinas. "Senis man nemelavo: šnipų iš tikrųjų knibždėte knibžda Bucharoje, kaip mūsų, ir reikia būti atsargesniam, nes senas priežodis sako, kad nusikaltęs liežuvius nukertamas kartu su galva".

Taip jis ilgai jojo, tai pa niurdamas, prisiminęs savo palengvėjusį kapšėlį, tai šypsodamasis iš mūito rinkėjo peštynių su pasipūtusi didžturėčiu.

— Kodėl tu prisiminei jį? — susidomėjo tarnas.

— Taip sau. . . Užėjo ant liežuvio, — atsakė Chodža Nasredinas, sau vienas pagalvojęs: "Ehė. . . tai, atrodo, ne paprastas paukštis".

— Gal būt, tu jam esi koks nors tolimas giminaitis? — paklausė tarnas. — Arba pažįsti ką nors iš jo gimių?

gaidamas laiko, nuėjo į smuklę.

Ten buvo ankšta, pilna dūmų ir tvanku, buvo triukšmas ir klegesys, kaitriai degė krosnys, o jų liepsna apšvietė iki pusės nusirengusių virėjų prakaituotas nugaras.

Jie skubėjo, rėkavo, stumdė vienas kitą ir per sprandą mušė virtuvės vaikėzus, kurie pakvaišusiomis akimis laktė ir blaškėsi po visą smuklę, dar labiau padidindami spūstį, klegesį ir maišatį. Kunkuliavo didžiuliai katilai, uždegti mediniai šokinėjančiais dangčiais, garai kaupėsi palubėje, kur zvimbė ir sukosi nesuskaitomi mūsų spiečiai. Pilkame gare čirškėjo aliejus, švietė įkaitusių žaidrų sienelės, ir riebalai, lašėdami nuo tešmų ant anglių, degė mėlyna ir troškia ugnimi. Čia ruošė ryžių košę, spirginio šašlikus, virė apžarnius, kepė pyragaičius, įdarytus svogūnu, pipirais, mėsa ir avių taukais, kurie, krosnyje ištirpę, veržėsi pro tešlą ir virė smulkiais burbulėliais.

Chodža Nasredinas vargais negalais susirado vietą ir taip kietai įsispraudė, kad žmonės, kuriuos jis paspaudė savo nugarą ir šonais, dusliai suunkstė. Tačiau niekas neužsigavo ir nepasakė Chodžai Nasredinui nei žodžio, o jis pats jau seniai nebeužsigaudavo. Vieną po kito jis išvalgė tris dubenis laktinių, tris dubenis košės ir ant galo dar porą dešimčių samsos pyragaičių. Pyragaičius jis valgė nenorėdamas, bet liko ištikimas savo įpročiui niekada nieko dubenėlyje nepalikti, kai pinigai vistiek sumokėti.

Paskui jis nulindo prie išėjimo ir, iš visų jėgų darbuodamasis alkūnėmis, visas šlapias pagaliau išsiveržė į lauką. Tingiu žingsniu, valgio ir kaitros apunkintas jis prisikasė ligi arbatinės, kur buvo palikęs savo išaką, užsisakė sau arbatos ir palaimingai išsitiesė ant veltinių. Blakstienos jam merkėsi, galvoje plaukė ramios, malonios mintys: "Dabar aš turiu daug pinigų: gera būtų paleidus juos į apyvartą ir atidarius kokią nors dirbtuvę — puodų ar balnų; aš juk moku šiuos amatus. Iš tikrųjų, pakaks man bastytis. Taip, nutarta: Chodža Nasredinas keičia savo neramų gyvenimą".

Jis pradėjo skaičiuoti. Gerai dirbtuvė kaštuoja mažiausia tris šimtus tangų, o jis turėjo tik šimtą penkiasdešimt. Keikdamas jis prisiminė rauprotą tarną. "Aklu-"

mas teršė čia Alachas ta-"

plėšik! . . . atėmė iš manęs-"

kaip tū- . . . pusę, kurios"

trūksta pradžiai".

Ir likimas vėl atskubėjo jam į pagalbą.

— Dvidešimt tangų! — staiga kažkas ištare, ir po šių žodžių Chodža Nasredinas išgirdo ant varinio padėklo metamų kaulelių barškėjimą.

Ant paaukštinimo krašto, prie pat arklidės, kur buvo priištąs išakas, sandariu ratu buvo susėdė žmonės, o arbatinės šeiminingas stovėjo ties jais ir žiūrėjo iš viršaus, per jų galvas.

"Lošia!" nusprendė Chodža Nasredinas, pasiremdamas alkūne. "Prisiekiu savo vardu, lošia. Reikia pasižiūrėti nors iš tolo. Aš pats, žinoma, nelošiu: aš ne toks kvailys. Bet kodėl protingam žmogui nepasiziūrėti į kvailius?"

Jis atsikėlė ir priėjo prie lošikų.

— Kvaili žmonės! — pašnibždomis tarė jis šeiminingai. — Jie rizikuoja paskutiniais pinigais, tikėdamiesi išlošti daugiau. O vis dėlto sekasi tam rudajam lošikui: jis išlošė ketvirtą kartą iš eilės. . . Žiūrėk, žiūrėk, jis išlošė penktą kartą. Kaip? . . . Jis išlošė ir šeštą kartą. . . Aš dar niekada nemačiau, kad žmogui taip sekųsi. Na, tegu tik jis išlošia septintą kartą, tai aš pats prisidėsiu prie lošimo, nors sieloje ir esu visokių piniginių žaidimų priešas ir, būdamas emiro vietoje, seniai jau būčiau juos uždraudęs!

Rudasis lošikas metė kaulelius ir išlošė septintą kartą.

Chodža Nasredinas tvirtai žengė į priekį, įsispraudė tarp lošikų ir atsėdėjo į ratą.

— Aš noriu su tavim su-lošti, — pasakė jis laimingai, paėmė kaulelius ir pri-tyrusia akim apžiūrėjo iš visų pusių.

— Kiek? — paklausė rudasis dusliu balsu. Jį nukrėtė lengvas šiurpulys.

Chodža Nasredinas atsakymo vietoj ištraukė savo kapšėlį, dėl viso ko atidėjo į kišenę dvidešimt penkis tangus, o likusius išbėrė. Sidabras suskambėjo ant varinio padėklo. Lošikai Chodžą Nasrediną sutiko lengvu susijaudinimo užėsiu: prasidėjo didelis lošimas.

Rudasis paėmė kaulelius ir ilgai kratė, vis nesiryždamas mesti. Visi sulaukė kvapą, net išakas ištempė snukį ir pastatė ausis. Girdėjosi tik kaulelių barškėjimas rudojo lošiko saujoje, daugiau nieko. Ir šitas sausas barškėjimas atsiliepė Chodžos Nasredino viduriuose ir kojose varinančiu silpnumu. O ru-

das vis kratė, prilaikyda-

mas apsiausto rankoves, ir vis nesiryžo.

Pagaliau jis metė. Lošikai pasilenkė į priekį ir tuojat atsilošė, visi kartu atsidusdami, tarytum iš vienos krūtinės. Rudasis išbalo ir suvaitojo pro sukąstus dantis.

Kauleliai rodė tris akis — aiškus pralošimas, nes dvi akys išmetamos taip pat re-tai, kaip ir dvylika, o visos kitos reiškė Chodžos Nasredino išlošimą.

Kratydamas saujoje kaulelius, jis mintimis dėkojo taip jam šiandieną palankiam likimui. Bet jis buvo užmiršęs, kad likimas yra išdaigus ir nepastovus ir gali bereginti nusisukti nuo mūsų, jeigu jam per daug įkyrės.

Jis nutarė pamokyti savimi pasitikintį Chodžą Nasrediną ir savo įrankiu šį kartą pasirinko išaką, teisingiau — jo uodegą, kurios galas buvo papuoštas erškėčiais ir dirvuolėmis. Atsigrežęs užpakaliu į lošikus, išakas mostelėjo uodega, užgaudamas savo šeiminingo ranką. Kauleliai išsoko, ir tą pat akimirksnį rudasis lošikas trumpu, prislopintu klyksmu puolė prie padėklo, savimi pridengdamas pinigus.

Chodža Nasredinas išmetė dvi akis.

Jis ilgai sėdėjo, suakmenėjęs, be garso judindamas lūpas, — viskas supėsi ir plaukė prieš jo pastirusias akis, ir keistas skambėsysis gaudė jo ausyse.

Staiga jis pašoko, pagriebė lazda ir pradėjo tvoti išaką, lakstydamas paskui jį aplink arklidę.

— Prakeiktas išake, o nuodėmės sūnau, o dvokiantis gyvuly ir kiekvieno žemės gyvio gėda! — šaukė Chodža Nasredinas. — Maža to, kad loši kauleliais už savo pono pinigų, bet dar ir praloši! Tenuplinka tavo niekšiškas kailis, tepasiuncia tau visagalys Alachas duobę keltyje, kad kojas susilaužytum. Kada gi tu pagaliau padvėsi ir aš nebematysiu tavo niekšiško snukio!

Asilas bliovė, lošikai kvatojo, už visus garsiau rudasis, galutinai patikėjęs savo laime.

— Dar suloškim, — tarė jis, kai Chodža Nasredinas, nusikamavęs ir uždusęs, nusiųdė lazda. — Dar suloškim: tu dar turi dvidešimt penkis tangus.

Tai sakydamas, jis ištiesė kairę koją ir palengva ją sūpavo, norėdamas tuo parodyti, kad Chodžos Nasredino jis visai nebepaiso.

— Ką gi, suloškim, — atsakė Chodža Nasredinas, nusprendęs, kad dabar jau vistiek ir, kai prarasta šimtas dvidešimt tangų, nėra prasmės gailėtis paskutinių dvidešimt penkių.

(Bus daugiau)

Išvietintus

PORT ARTHUR, Ont. — Jau senai buvo rašyta miškų darbininkų unijos reikalu. O tai dėl to, kad seni miško kirtėjai gerai susipažinę su aplinkybėmis, visi priklauso prie unijos. Jie žinias gauna anglų kalboj leidžiamoj unijos spaudoj, laikraštyje ir biuletine. Bet atsiranda reikalas pasidalinti mintimis su jumis, mieli broliai lietuviai (unijoj priimta vadintis broliais), kurie vos keli mėnesiai atgal atvažiavote ir su aplinkuma nebuvo kada susigyventi. Daugelis iš jūsų kitos kalbos nemoka, o organizacija yra visai naujas dalykas.

Buvo laikai, kada miške unijos visai nebuvo. Tuomet žmogus nežinojau, kiek tau mokės už sukirstą kordą. Tuomet tu negaudavai "skėl slipų", kuriuos dabar gauname kas dvi savaites. Neišmatuotas malkas išveždavo, o paskiau jam primedavo, kiek jų malonė. Taipgi primant darbininko darbą daug nuvogdavo. Kempės krautuvėj perkant kvitelių neduodavo, į knygas prirašydavo

daugiau. Pačienio darbininko diena buvo 12 valandų, o uždurbis — 15 dolerių į mėnesį. Kempės buvo tamsios, žemutės, dubeltavos lovos. Vietoj dabartinių matrasų buvo eglių šakos su suplyšusiomis ir purvinomis antklodėmis, pilnomis uteliu. Už pažangios spaudos skaitymą varydavo iš darbo arba laikraščius naikindavo.

Tai tokia buvo neunijinės kempės atmosfera. Negali būti nei mažiausio palyginimo su šiais laikais.

Tarpas tarp anų ir šių laikų mums yra labai svarbus. Už šviesesnį miško darbininko gyvenimą reikėjo kovoti. Nekuriems teko padėti gyvybę, pereiti per kalėjimus, būti sumuštais, varinėjamais iš vienos vietos į kita.

Nežiūrint visų sunkumų, mes organizavomės ir susiorganizavome. Toj kovoje su brendome, išmokome, pažinome draugus ir priešus. Pamenam, kas ateidavo mums į pagalbą, kai mes nepakeldavome teroro, išeidavome streikus. Ne Naujienos ar Keleivis mums padėdavo. Ta

spauda stengėsi mus priversti besąlyginiai vergauti. Ji dar apšaukdavo mus Rusijos agentais. Ji negalėjo ir nenorėjo suprasti, kad miške gyvenimas sunkus, kad mes norime išbristi iš to vargo ir purvo. Mums padėjo Liaudies Balsas ir kiti tokie laikraščiai. Kadangi Liaudies Balsas randasi kiekvienoj išvietintų kempėj, aš kreipiuosi per jį kaip senas unijistas į jus, broliai lietuviai, su prašymu stoti į uniją.

Tas jums daug svarbiau, negu mums. Mes, seni miško darbininkai, esame vyresni už jus, ilgai nebedirbsimė šių sunkių darbų. Kita, mes visi esame susirašę grįžti į Lietuvą.

Užmirškite, iš kokių šaltinių gyvenote Lietuvoje. Čia reikia gyventi sunkų gyvenimą. Neriškite savo politinių pažiūrų su unija. Nesvarbu, ar jūs savo uždarbiu remsite tikėjimą ar darbininkų judėjimą, ar prauliaosite. Tai kiekvieno asmenis reikalas. Tik žinokite, kad kovoje už geresnę darbo sąlygas, už didesnį uždarbį, yra tik vienas ginklas — tai unija. Unijoj turi sutilpti visų pažiūrų žmonės, kadangi jų reikalai yra tie patys. Unijos kertinis akmuo yra kempijų komitetai su "stiuardais" priešakyje. Unija per metus turi keturius suvažiavimus. Kempijų darbininkų išrinkti atstovai savo suvažiavime renka unijos viršininkus ir nustato gaires ateities veikimui. Aš manau, kad unija tvarkosi demokratiškiausiai.

Cia noriu pastebėti, kad sutartis tarp unijos ir kompanijų pasirašoma vieniems metams. Ji atnaujinama rugsėjo mėnesį. Unija planuoja reikalauti algų pakėlimo 25 nuosimčiais, taipgi geresnių sąlygų kempijų gyvenime. Žinoma, tą reikės iškovoti. Tam reiki

Visuomenei Reikalaujant, Antru Kartu!

Toronto Slavų Komitetas Rengia

Visų Slavų Koncertą

Sekmadienį, Vasario 15 Dieną

Koliziejuje

(Kanados Nacionalės Parodos Parke)

Programoj Dalyvauja 500 Asmenų. Slavų Liaudies Muzika, Dainos ir Šokiai.

Gaukit Pakvietimus iš Bile Kurios Slavų Organizacijos Toronte.

Padėkos Žodis

TORONTO. — Šiuomi noriu išreikšti širdingiausiai padėką visiems draugams ir draugėms, kurie lankė mane ir gausiai apdovanojo man esant ligoninėj ir namie mane ištikus skaudžiai nelaimėi, o ypatingai draugo Mackelio šeimai ir Pranui Medelinskiui, kurie manimi rūpinosi man gulint ligoninėje ir sveikstant namuose per du mėnesius laiko.

Yra smagu ir malonu turėti tiek daug draugų ir draugių, ypač nelaimėje. Jūsų atsilankymas ir užuojauta palengvino skausmus ir pagreitino pasveikimą. Ačiū visiems.

Walter Follert

Padėkos Žodis

TORONTO. — Kadangi visi buvom savo paskirtom pareigom labai užimti, tad neturėjome progos asmeniškai padėkoti visiems dalyviams už jūsų atsilankymą ant baliaus, surengto mūsų tėvams sąrašyje su jų 40 metų vedybinio gyvenimo sukaktuvėmis.

Jūsų atsilankymas, dovanos ir nuoširdūs linkėjimai jiems, neapsakytai padėjo mums pagerbti mūsų tėvus.

Ta pačia proga atsiprašome tų, kas gal, per mūsų neapsižiūrėjimą arba skubinimą, nebuvo pakviesti.

Morkių Vaikai,
Marčios ir Žentai

Paieškojimas

Dėdė Kazimieras Yuzamas paieško Kazio Yuzamo, kuris gyvena Ontarijoj, Kanadoj. Kreipkitės šio adresu: Casimier Yuzamas R. R. 3, Box 434, Michigan City, Indiana

Frank Bochulis

Lietuvis Laikrodininkas

Taisau ir naujus parduodu visų rūšių laikrodžius. Darbas Garantuotas — Kainos Prieinamos Atdara Kiekvieną Dieną

272 1-2 Queen St. W., Toronto

BULOVA

CATHERINE 17 jewels \$3750	CADET 15 jewels \$3750	GODDESS OF TIME 17 jewels \$3750
----------------------------------	------------------------------	--

Mason Credit Jewellers

520 QUEEN ST. W. — Tel. WA. 1493 — TORONTO, Ont.

FUR COATS

CONEY
PERSIAN \$99.00
SEAL
MOUTON

RELIABLE FUR CO.
568 Queen St. W., Toronto
WA. 9294 Atvira iki 9 v. v

J. LUNSKY

AKIŲ SPECIALISTAS
Išgamina akis, ištrina akių nervus, nuo kurių perima nervuotumas ir galvos skaudėjimas. Pritaiko akinius.

470 College W., Toronto
Telefonas: EA. 3924

PRINCESS FASHION FURS

Designers and Creator of fine FUR GARMENTS
Restyling and Repairs Workmanship Guaranteed
MODERN COLD STORAGE PLANT ON THE PREMISES
506 Queen W. 750 Yonge
AD. 8884 RA. 8971

S. Andrichuk D. C. Sp. C.

Chiropractice Specialistas
Gydome geriausiais metodais įvairias ligas, įskaitant ir chroniškas. Naudojame Elektrinius prietaisus.
274 OSSINGTON AVE. Toronto LA. 3855

The Victory Florist

Mūsų Specialybė:
Vestuvių buketai, vainikai, dekoracijos ir gyvos gėlės
Savininkas A. Merker 576 Queen St. W., Toronto

Tel: WA. 5370

Harry R. Ranks Company

GRABORIUS

Patarnauja mieste ir apylinkėse be ekstra mokesčio, įskaitant Hamiltoną ir Whitby
Laidotuvės net \$55.00 pigumo

455-457 QUEEN ST. W. — TORONTO

Pranešimai

Montreal, Que.

Vakarienė su šokiais

Lietuvių Literatūros Draugijos 47-ta kuopa rengia vakarienę su šokiais. Bus įvairių valgių ir gėrimų, skanumynų.

Vakarienė įvyks šeštadienį, vasario 21, 8 valandą vakaro, 2571 Ontario St. East.

Kviečiame visus Montrealo lietuvius atsilankyti ir linksmai laiką praleisti.

Rengėjai

Hamilton, Ont.

Susirinkimas

Lietuvių Literatūros Draugijos 113 kuopos mėnesinis narių susirinkimas įvyks šio mėnesio 15 dieną, 2 valandą po piet, pas draugę Astylionę, Sherman North.

Prašome visus narius dalyvauti, turime svarbių klausimų aptarti.

Kuopos Valdžyba

Pardavimui

Skubiai parsiduoda tabako farma iš 74 akrų. Nauji pastatai, 3 kelnos, 2 barnės, grynauzė ir namas. Visa mašinerija, du arkliai. Farma randasi: Simcoe, concession 8. Kreipkitės pas Wm. Tauškelą, 6 Gerrard St., Hamilton, Ont.

ATSAKYMAS "DRAUGAMS"

(Atkelta nuo 7 pusl.)

ir nepasuksių jūsų einamu keliu, nes aš jus mačiau ir arti ir be kaukių, mačiau jūsų melų triukus ir ėdimąsi vienas kito dėl geresnės vietos. Viena žodžiu, pažinau, jus, "ponai", pilna to žo-

Toronto ir Apylinkės Lietuviai!

Bangos Choras Rengia

Šv. Valentino Šokius

Šeštadienį, Vasario 14

Lietuvių Svetainė

(160 Claremont St.)

Šokiams Grieš Smagi Muzika

Kviečiami Visi, Jauni ir Seni, Atsilankyti ir Pasilinksinti

Pradžią 8 val. vakaro.

Rengėjai

VIENO MIESTO ISTORIJA

(Atkelta nuo 2 pusl.)

ir jis pats, dirbo odų fabrike. Energingas veidas, ramūs įtikiną jūdėsiai. Jis man smulkiai papasakojo apie miesto atkūrimą. Mus abu giliai jaudina šiaulių likimas. Juk mes esame kaimynai.

Štai jis — tikrasis miesto šeimininkas. Aš pažinojau ir buvusius šeimininkus, smetoninius burmistrus — turtuolį vaistininką Valančių, savininką daugelio šiltadaržių, kurių vaisius jis pardavo pasakiškai aukštomis kainomis, ir turtinę advokatą Linkevičių, kuris tesidomėjo vien savo praktika. Vokiečių okupacijos metais

džio prasme. Todėl jūsų kelias nėra mano kelias, kuriuo aš eisiu, be grįžimo atgal.

Kaunietis

1948. I. 22.

Linkevičius liūdnei išgarsėjo. Jis buvo tada šiaulių burmistru ir yra kaltas daugelio tūkstančių ramių tarybinių piliečių nužudymu. Ties miesto šeimininkai mažai rūpinosi miesto reikalais. Juos labiau domėjo savo kišenių prikimšimas.

Butrimavičius kalbėjo apie miestą, kaip apie savo vaiką, drauge su miestu pergyvenęs jo vargus ir laimėjimus.

— Jūs tik pagalvokite, kokiam stovyje atiteko mums miestas. Iš 2,095 pastatų, sunaikinto, 1,898, tai yra 80 nuošimčių. 21 žmonė buvo visiškai sugriauta, dešimtys kitų reikalavo kapitalinio remonto. Elektrinės įrengimai buvo vokiečių išgrobstyti. Medžiaginiai nuostoliai siekė pusę milijardo rublių. Miestas neteko trijų ketvirtųjų savo gyventojų skaičiaus. Jūs matėte jį po vokiečių pabėgimo, argi galima buvo įsivaizduoti, kad mūsų miestas taip greit prisikeltų?

— Aš noriu pats jums parodyti, kas atlikta ir kas bus dar nuveikta.

Mes susitarėme susitikti artimiausią laisvą dieną.

Nuo ko buvo pradėta? Aišku, nuo parko, to visų šiaulių pasididžiavimo, su jo vėsiomis alėjomis, kurios susietos su mano vaikystės ir jaunystės atsiminimais. Ilga, pavėsio kupina, dar Kotrynos laikais pasodinta kaštonų alėja, vokiečių iškiršta.

REIKALINGAS BUTAS

Skubiai reikalingas duplexas ar apartamentas keturių kambarių tarp Dovercourt ir University, Dupont ir College. Telefonuokit LL 8508 arba MI 9831. Aldermanas Norman Freed

Kai aš lankiausi čia prieš 3 metus, bejėgiai negyvi milžinai gulėjo žemėje, o pačiame parke kas žingsnis matomi buvo vieniši medžių rąstgaliai.

(Bus daugiau)

Rochesterio žinios

ROCHESTER. — Mieste buvo skirtingų busų fėrų. Vienas iš populiariusių buvo savaitinis pasas mieste kainavo \$1.00, o priemiesčiuose — \$1.25. Dabar mieste pakeltas iki \$1.20, gi už miesto ribų bus \$1.60.

Antras fėras buvo 13 grindų už dolerį. Dabar bus tik 12 už dolerį. Pinigais mokant buvo 10 centų ir pasilikto toks pat.

Taipgi buvo "shoppers" pasas už 15 centų. Buvo galima nuvažiuoti ir sugrįžti paskirtomis valandomis. Dabar panaikintas. Mokyklų vaikams fėras palieka tas pats — 5 centai.

Sausio 30 dieną buvo prisiektas pirmas negras policmanas Rochesterij, Charles H. Price, 25 metų, perito karo veteranas. Tarnavo aviacijos skyriuje nuo sausio 21, 1943, iki lapkričio 21, 1945 metų.

Bus paskirtas Ormond-Nassau sekcijoj, negrų.

Rochesterio policijos važiutės skyrius pranešė, kad surinko veik \$52,000 nuo automobilistų pabaudomis už laužymą važiutės ir parkia-

vimo patvarkymų. Buvo nubaustų po 3 ir 4 kartus.

L. B. Skaitytojas

VILKAVISKIS

(Atkelta nuo 4 pusl.)

jaus-Girėno gatvėje. Mieste jau veikia viešbutis, dvi ligoninės, gimdymo namai, dispenseris; dirba vienas malūnas, metalo fabrikas ir eilė miesto pramkombinato dirbtuvėlių. Dabartiniu laiku baigiama atstatyti hidroelektrinė ir už poros savaitių miestas bus pilnai aprūpintas elektros energija.

Vilkaviškio žmonės ne tik dirba, jie ir mokinasi. Jau atstatyta ir veikia gimnazija su 650 mokinių, progimnazija su 200 mokinių ir pradinė mokykla su 600 mokinių.

Vilkaviškis turi ir penkių metų atstatymo planą, kuriame numatyta atlikti gana daug darbų. Prisieis pastatyti eilę įmonių, dar viena gimnazija, namą vaikų darželiui, ir didelį kiekį gyvenamojo ploto.

Matant su koku entuziazmu dirba vilkaviškiai galima tvirtinti, kad Vilkaviškis bus atstatytas ir jis bus dar daug gražesnis, negu buvo pirmiau.

M. W. Kellermann ADVOKATAS

371 Bay St., Toronto
Ofiso telef. WA. 5900
Rezidenc. — MO. 1232

Fotografas A. Garbenis

Jūsų šeimyna ir giminės pagėdauja naujo paveikslo. Laidai ir žmonės keičiasi, bet paveikslas nesikeičia niekuomet. Neatidėkite ilgiau, bet fotografuokitės dabar.

Kainos visiems prieinamos

Telefonuokit: KE. 5364

LAFAYETTE STUDIO

2182 DUNDAS ST. W. TORONTO

Pirma Negu Pirkst Futrą

MATYKIT

ELITE FUR CO.

"Tiesiai iš Dirbtuvės Vilkėjimui"

994 DUNDAS ST. W. Toronto Tel. LL. 6184

Kur Jūs Rasite Didelį Pasirinkimą Aukštos Rūšies Futrų, Pasiūtų Sulig Vėliausios Mados

Sūnų ir Dukterų Draugijos Pirmos Kuopos Menininkai

Rengia

Kultūrinį Vakara

Sekmadienį, Vasario 15 Dieną

Lietuvių Salė

(160 Claremont St.)

Programoj bus Prkalbos ir Koncertas. Draugas K. Kilikevičius Nušvies 16 Vasario Lietuvos Istorijoj. Koncertinę Programą Pildys Meno Mėgėjai.

Ant Galo Bus Žaidimai

Visi Toronto Lietuviai Kviečiami Dalyvauti Pradžio 7.30 v. v.

Rengėjai